

GŁOS WIELKOPOLSKI

Ukazuje się od 16 lutego 1945

Nr 105 (11 685)

Poznań, środa 14 lipca 1982

Wyd. AB

Cena 5 zł

**GŁOS
WIELKOPOLSKI**

Z ANDRZEJEM ELBANOWSKIM
ADWOKATEM POZNAŃSKIM,
CZŁONKIEM
TRYBUNAŁU STANU

Odpowiedzialność konstytucyjna

— Przed tygodniem został pan wybrany przez Sejm w skład Trybunału Stanu, powołanego do orzekania o odpowiedzialności osób piastujących najwyższe stanowiska w państwie za naruszenie Konstytucji i innych ustaw. Z jakiego środowiska pan się wywodzi i w jaki sposób został członkiem Trybunału?

— Urodziłem się, wykształciłem i pracuję w Poznaniu. Środowiska, w których jestem szczególnie aktywny społecznie, to katolicy świeccy i prawnicy. Powołanie w skład Trybunału odbyło się na wniosek Konwentu Seniorów Sejmu PRL, który uzgodnił listę kandydatów na podstawie propozycji różnych środowisk społecznych w Polsce.

— U podłoża powołania Trybunału Stanu były społeczne postulaty „rozliczenia” byłych przywódców naszego kraju za doprowadzenie do kryzysu. Czy Trybunał będzie w stanie zadośćuczynić tym oczekiwaniom?

— Nie jestem uprawniony do formułowania stanowiska Trybunału. Natomiast jako prawnik mogę próbować dać odpowiedź.

Trybunał Stanu nie ma inicjatywy podejmowania spraw. To należy do Sejmu, a wnioski o pociągnięcie do odpowiedzialności konstytucyjnej składane mogą być do Prezydium Sejmu przez: komisję sejmową, kwalifikowaną większość 2/3 głosów; przez co najmniej 50 posłów; przez Radę Państwa; przez Trybunał Konstytucyjny. Ponieważ Trybunał Stanu powołany został 6 lipca 1982 — na mocy ustawy o Trybunale Stanu z 26 marca 1982 roku i uprzednich zmian w Konstytucji PRL — z tą chwilą zaczęła obowiązywać zasada odpowiedzialności konstytucyjnej — to znaczy odpowiedzialność za naruszenie Konstytucji lub innej ustawy. Od tego momentu można za zawinione naruszenie Konstytucji i ustaw pociągać do odpowiedzialności i na kładąc przewidziane kary na osoby piastujące najwyższe stanowiska państwowe: członków Rady Państwa, rządu, preza NIK, prezesa NBP, prokuratora generalnego PRL, kierowników urzędów centralnych. (Do kar należą: utrata czynnego i biernego prawa wyborczego, zakaz zajmowania kierowniczych stanowisk lub pełnienia funkcji związanych z szczególną odpowiedzialnością w organach państwowych i organizacjach społecznych, utrata orderów, odznaczeń i tytułów honorowych oraz utrata zdolności do ich uzyskiwania.) Osoby te mogą podlegać także odpowiedzialności karnej przed Trybunałem, jeżeli ich czynny wypełniają również znamiona przestępstwa i łączne rozpoznawanie tych spraw ze sprawą

Dokończenie na str. 2

Przed IX Plenum KC PZPR

Pogłębiać ideową świadomość młodzieży

(PAP) Różnym aspektem działalności ideologicznej, kształceniowej i propagandowej wśród swoich członków poświęcone było 13 bm. w Warszawie Prezydium Zarządu Głównego Związku Socjalistycznej Młodzieży Polskiej. Problematykę tę wiążą z aktualną sytuacją społeczną, polityczną i gospodarczą kraju, z przygotowaniem do IX Plenum KC PZPR poświęconego sprawom młodego pokolenia, a także z zadaniami jakie przed ZSMP staną po tym plenarnym posiedzeniu Komitetu Centralnego Partii.

Określając kierunki pracy ideowo-kształceniowej na rok 1982/1983 uwypuklono m.in. potrzebę atrakcyjnego w formie i treści upowszechniania wiedzy o mechanizmach życia politycznego, pogłębiania kultury prawnej młodzieży, znajomości zasad konstytucyjno-ustrojowych PRL, popularyzacji rzetelnej wiedzy historycznej. Stałym elementem pracy ideologicznej musi być upowszechnianie wiedzy o miejscu i roli ruchu młodzieżowego w życiu społeczeństwa, stymulowanie większej inicjatywy młodych Polaków w reformowaniu naszego życia.

Za szczególnie istotne zadanie w obecnej sytuacji międzynarodowej uznano działalność na rzecz internacjonalistycznego wychowania. Chodzi tu o upowszechnianie wiedzy o miejscu naszego kraju w podzielnym politycznie świecie, znaczeniu związków Polski z krajami wspólnoty socjalistycznej, szczególnie z ZSRR, a także o międzynarodowej aktywności polskiego ruchu młodzieżowego jego współpracownicy z postępowymi siłami społecznymi w świecie oraz miejscu w walce o pokój, rozbrojenie.

W tej części posiedzenia wziął udział członek Biura Politycznego, sekretarz KC PZPR, minister spraw zagranicznych Józef Czyrek.

W swym wystąpieniu podkreślił on szczególną rangę i złożoność problematyki podejmowanej przez Prezydium ZG ZSMP. We wszystkich doktrynach imperialistycznych — powiedział m.in. — Polskę sytuuje się na linii pierwszego uderzenia w razie konfliktu. Sprawa walki o pokój nie ma więc dla nas Polaków większego wymiaru, abstrakcyjnego. J. Czyrek zwrócił też uwagę na niestety niską jesz-

cze także wśród młodzieży świadomość zagrożeń wynikających w razie ewentualnego konfliktu. Wszelką działalność na rzecz pokoju i rozbrojenia musi więc być związana z pełnym upowszechnieniem wiedzy o tym czym naprawdę jest zagrożenie współczesna, nuklearno-rakietowa wojna. Rzeczą w tym, aby pokazywać te sprawy w sposób konkretny, aby prezentować również konsekwencje socjalno-bytowe rosnących do astronomicznych wysokości kosztów wyścigu zbrojeń.

Po dyskusji w której wielokrotnie odwoływano się do przebiegu i rezultatów IX Zgromadzenia Światowej Federacji Młodzieży Demokratycznej, które odbyło się przed miesiącem w Pradze, przyjęto uchwałę w sprawie udziału w światowej kampanii na rzecz pokoju i rozbrojenia.

W uchwale precyzuje się konkretne zadania przed instancjami i ogniwami związku. Łączy się z tym zapewnienie, iż problematyka walki o pokój i rozbrojenie stanowić będzie dla młodzieży skupionej w ZSMP szczególne zadanie na lata osiemdziesiąte.

Nic się nie zmarnuje

Zakład Przemysłu Drzewnego w Obrzycku (Poznańskie) zagospodarowuje drewno pozostające przy wytwarzaniu desek, kantówek i podkładów. 2 000 metrów sześciennych zmielonych odpadów odbierają Zakłady Płyt Wiórowych w Czarnkowie. Na zdjęciu: mielenie drewnianych ścinków.

Fot. „Głos” — R. Królak

Wysokie odznaczenia państwowe dla G. Łaty, W. Żmudy i A. Piechniczka

Powitanie piłkarskiej reprezentacji Polski

(PAP). W nocy z poniedziałku na wtorek powróciła do kraju mistrzostwa świata w Hiszpanii piłkarską reprezentacją Polski. Mimo późnej pory na warszawskim lotnisku piłkarzy witali tysiące kibiców — oficjalne powitanie srebrnych medalistów „España-82”, odbyło się we wtorek. W uroczystości uczestniczyli wicepremier Mieczysław Rakowski, przewodniczący GKKFIS, Marian Renke, prezydent miasta stołecznego Warszawy, gen. dyw. Mieczysław Dębicki.

Wchodząca do sali hotelu „Victoria” piłkarska reprezentacja Polski powitała oklaskami. Prezes PZPN, Włodzimierz Rębecki składając wicepremierowi M. Rakowskiemu meldunek, podkreślił udany start polskiej drużyny w mistrzostwach świata, akcentując, że mimo trudności nasi piłkarze osiągnęli wynik, którego mało kto się spodziewał — trze-

cie miejsce w światowym futbolu.

Wicepremier M. Rakowski

W. Jaruzelski przyjął piłkarzy

I sekretarz KC PZPR, prezes Rady Ministrów, gen. armii Wojciech Jaruzelski przyjął wczoraj reprezentację Polski, która zdobyła srebrne medale mistrzostw świata w piłce nożnej, zajmując w tej imprezie trzecie miejsce. Obecni byli członkowie najwyższych władz partyjnych i państwowych oraz władz sportowych.

serdecznie pozdrowił piłkarzy, gratulując im sportowego sukcesu i dziękując za sportowe

Dokończenie na str. 5

Względny spokój w Bejrucie

Negocjacje w sprawie ewakuacji Palestyńczyków utknęły w martwym punkcie

(PAP) Korespondent Reutersa w Bejrucie pisał, że rozmowy mające na celu zakończenie trwających od 5 tygodni walk w Libanie wydają się zmierzać do całkowitego impasu. Natomiast we wtorek w rejonie Bejrutu utrzymywał się względny spokój po zacieklej wymianie ognia artylerii skierowanej w stronę wczesniej srowokowały wojska izraelskie.

Zdaniem obserwatorów wojсковых, siły agresora musiały w tej konfrontacji doznać znacznych strat, gdyż wycofały się we wtorek z niektórych wysuniętych placówek w rejonie stolicy libańskiej, utrzymując jednakże obleżenie tego miasta. Reuter pisze, że jeszcze we wtorek wieczorem na przedmieściu Baabda, gdzie znajdowały się wysunięte pozycje wojsk izraelskich widać było pożary i wznoszące się kłęby dymu. Podobny widok

przedstawiała zresztą zachodnia część Bejrutu, która była niezwykle intensywnie ostrzeliwana przez agresora. Od pocisków izraelskich zginęło tego dnia co najmniej 70 osób, a ponad 200 zostało rannych. Brytyjska agencja zaznacza, że wtorkowe bombardowanie zachodniego Bejrutu było przez jawem zniecierpliwienia Tel Awiwu z powodu niedostatej jeszcze ewakuacji sił palestyńskich ze stolicy Libanu.

Zniecierpliwienie to przejawia się w nowych pogrozkach wypowiedzianych pod adresem obrońców Bejrutu przez przywódców izraelskich oraz przez rządowe środki masowego przekazu w Tel Awiwie i Jeruzalemie.

Minister obrony Izraela, Ariel Szaron oświadczył we wtorek, że czas na negocjacje w sprawie wycofania Palestyń-

Dokończenie na str. 5

Po sesji rozbrojeniowej ONZ

Oświadczenie państw socjalistycznych

(PAP) Przeświadczenie o konieczności podjęcia decyzji, które w praktyce doprowadzą do odsunięcia groźby wojny nuklearnej, powstrzymania wyścigu zbrojeń i do rozbrojenia, stanowią podstawę wspólnego stanowiska państw socjalistycznych wobec głównych zadań drugiej specjalnej sesji Zgromadzenia Ogólnego ONZ na temat rozbrojenia.

Powyższe stwierdzenie zawarte zostało we wspólnym oświadczeniu państw wspólnoty socjalistycznej na temat wyników sesji; oświadczenie to rozpowszechnione zostało jako oficjalny dokument Zgromadzenia Ogólnego.

Odzwierciedleniem głębokiej troski państw socjalistycznych o losy świata i wielkiej odpowiedzialności za zapewnienie trwałego pokoju na

Dokończenie na str. 2

Posiedzenie Rady Państwa

Prace nad projektem ustawy o radach narodowych

(PAP) 12 bm odbyło się w Belwederze posiedzenie Rady Państwa.

Rada Państwa zapoznana się z informacją o przebiegu prac nad projektem ustawy o radach narodowych i samorządzie terytorialnym. Stwierdzono, że projekt ten wywołał w reakcję w szerokich kręgach społecznych i wielu rozmaitych środowiskach, a także wśród działaczy terenowych Świadczy to o wielkiej wadze, jaką przywiązuje się do tej ustawy oraz daje gwarancje wszechstronnego przedyskutowania rozważań zawartych w projekcie i propozycji wynikających ze społecznej konsultacji.

Istotne znaczenie dla przebiegu i powszechności dysku-

sji nad projektem miało jego opublikowanie na łamach „Rze-zyso-politej”. Pozwoliło to na uzyskanie wielu wypowiedzi i wniosków nadsyłanych nadal jeszcze również indywidualnie przez obywateli.

Wszystkie te uwagi — często nawet przeciwstawne lub różniące się między sobą — są wnikiwie badane przez zespół Rady Państwa i jej komisje w celu przygotowania odpowiednich poprawek i uzupełnień projektu ustawy, do rozpatrzenia przez Radę Państwa.

Ponadto Rada Państwa ratyfikowała konwencję nr 151 dotyczącą ochrony prawa organizowania się i procedury określania warunków zatrudnienia w służbie publicznej.

Marzenie o mieszkaniu

„Długo, często bardzo długo droga do własnego mieszkania, to jeden z najboleśniejszych polskich kompleksów. Jak rozmawiać z młodymi, jak zachęcać ich do lepszej pracy, mówić o perspektywach, gdy ma się im do zaoferowania mieszkanie za kilkanaście lat. A przecież dopiero samodzielne mieszkanie pozwala na założenie normalnie funkcjonującej rodziny. Przeważnie dopiero po jego otrzymaniu małżeństwa decydują się na powiększenie rodziny.

Sprawy mieszkaniowe żywo nie interesują nie tylko młodych, lecz całe społeczeństwo. Stąd z wielkim zapewne zainteresowaniem spotykają się przedstawione przez rząd do publicznej konsultacji założenia programowe budownictwa

mieszkaniowego do roku 1990 oraz ze zmianami niektórych zasad polityki mieszkaniowej. Ich prezentacja — obszernie omówienie drukujemy dzisiaj na łamach „Głosu” — jest wy-

ODGŁOSY

darzeniem nie tylko w sferze rozwiązywania spraw mieszkaniowych, ale ma również sterzyć sens społeczny. Każdym ten sposób daje nadzieję, że za równo rozlicza poszczególne resorty i jednostki z wykonania dla nich im uprzednio założonych, kontroluje realizację rządowych programów produkcyjnych, a równocześnie zamierza

z dużym wyprzedzeniem informować społeczeństwo o planowanych, na przyszłość zamierzeniach, starając się też uzyskać o nich opinie społeczeństwa.

Myślę, że zwłaszcza ten przedstawiony obecnie program wzbudzi publiczną dyskusję. I liczę zapewne jego autorzy, że w trakcie tej wymiany opinii pojawią się ze strony obywateli inicjatywy i sugestie pozwalające na lepsze rozwiązanie budowlanych zamierzeń. A są one, przypominajmy, takie, by do roku 1990 zapewnić mieszkanie wszystkim oczekującym na nie rzeczywistym członkom społeczeństwa. To jest program minimum, który musi być zrealizowany, jeżeli chcemy, aby coś drgnęło w tej jakże zapóźnionej dziedzinie.

MAREK PRZYBYLSKI

Na polach Wielkopolski

Zbiory rzepaku i jęczmienia ozimego

INFORMACJA WŁASNA

Upalna pogoda przyspiesza dojrzewanie rzepaku. Jego zbiory systemem dwufazowym są zaawansowane, szczególnie w województwie poznańskim, gdzie w gminach Wielichowo i Kiszkowo skoszone już całą powierzchnię rzepaku, a w gminie Skoki — 90 procent. Rozpoczęto koszenie rzepaku w województwach wschodnich Wielkopolski: kaliskim i konińskim oraz na południu w województwie leszczyńskim, a także w południowej części województwa pilskiego.

Na glebach lżejszych rozpoczyna się koszenie jęczmienia ozimego, m. in. w gminach Nekla i Wielichowo w Poznaniu.

Kończąc przygotowania do żniw, uzgadnia się jeszcze nie które ważne dla zbioru pólno obradowy w ostatnich dniach na te tematy wojewódzki zespół do spraw koordynacji żniw, a także Prezydium WK ZSL zapoznają się we wtorek z ca

W LESZCZYŃSKIM

W Leszczyńskim, gdzie już rozpoczęto małe żniwa, pogoda na razie sprzyja żniwiarzom. Pokoszone rzepaku w systemie dwufazowego zbioru oraz koszenie jęczmienia najwcześniej rozpoczęto w zachodnich rejonach województwa, gdzie dominują lżejsze gleby i gdzie zboża szybciej dojrzają.

Jak poinformował dyrektor Wydziału Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej UW — Józef Marcinkowski, skoszone prawie 20 proc. plantacji z 5 000 hektarów obsianych rzepakiem i tyleż samo jęczmienia z 2400 hektarów.

W gminie Święciechowa ma

lokształtem problematyki żniwnej.

W związku z kłopotami w opatrzeniu w oleje silnikowe, smary, sznurek do snopowiązałek i pras wprowadza się w gminach zwyczaj dzielenia tych materiałów między użytkowników maszyn.

Na zapleczu technicznym rolnictwa przygotowano się organizacyjnie do obsługi maszyn, ustalono dyżury oraz harmonogram pracy pogotowia technicznych, które mają usuwać awarie sprzętu żniwnego (głównie dotyczy to kombajnów i pras).

Wobec konieczności skupienia większej niż w roku ubiegłym ilości zbóż konsumpcyjnych, poczyniono odpowiednie starania o przygotowanie powierzchni magazynowych w gminnych spółdzielniach i śpiżniach „PZZ”. Upraszcza się w tym roku zasady oceny skupowanych zbóż, wprowadzając jednolite ceny oraz normy wilgotności, czystości i gęstości ziarna. (emp)

szyny żniwne z miejscowego Kółka Rolniczego wspomógł sprzęt z PGR w Długich Starzych. Z pierwszym pokosem rzepaku już się uporano. Skoszone też 20 hektarów jęczmienia. Niepokoją jednak kłopoty z brakiem olejów i smarów oraz mniejszym niż potrzeby zaopatrzeniem w paliwa. Święciechowska SKR uruchomiła na czas żniw 2 pogotowia techniczne, które w razie awarii sprzętu usuwają je na polu.

Początek dużych żniw spodziewany jest w Leszczyńskim w trzeciej dekadzie lipca. Najwcześniej rozpoczną się one w zachodnich rejonach województwa. (ar)

Po sesji rozbrojeniowej ONZ

Dokończenie ze str. 1

ziemi — czytamy w dokumencie — jest oświadczenie ZSRR zawarte w posłaniu „przywódcy państwa radzieckiego, Leonida Breżniewa o podjęciu przez Związek Radziecki jednostronnego zobowiązania, o nieużyciu jako pierwszy broni nuklearnej. Kraje socjalistyczne uważają iż w ślad za decyzją Związku Radzieckiego podobne kroki powinny podjąć inne państwa nuklearne. Państwa socjalistyczne raz jeszcze potwierdzają swoją niezmienną gotowość osiągnięcia porozumienia w kwestiiach

ograniczenia, redukcji, bądź zakazu wszelkich rodzajów broni na sprawiedliwych warunkach zasadach.

☆

Sekretarz generalny ONZ, Javier Perez de Cuellar, który przybył do Holandii w celu złożenia dwudniowej wizyty oficjalnej w Międzynarodowym Trybunale Sprawie dliwości w Hadze, oświadczył w poniedziałek na lotnisku w Amsterdamie, że jest bardzo rozczarowany wynikami sesji ONZ na temat rozbrojenia. (PAP)

Odpowiedzialność konstytucyjna

Dokończenie ze str. 1

mi odpowiedzialności konstytucyjnej uznane zostanie za celowe. Mówi o tym artykuł 2 ustawy o Trybunale Stanu. — Czy dotyczy to tylko terrajności i przyszłości, to znaczy czynów popełnionych po powołaniu Trybunału, czy również czynów popełnionych na przykład w latach siedemdziesiątych?

— Świadomy jestem panujących w społeczeństwie oczekiwaniach dotyczących „spraw rozliczeniowych”. Obowiązuje tu jednak stara rzymska zasada „Lex retro non agit” (prawo nie działa wstecz). Mimo to — zacytuje artykuł 22 ustawy o Trybunale Stanu — „Trybunał Stanu właściwy jest również w sprawach czynów popełnionych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, o ile w czasie popełnienia były one zabronione pod groźbą kary. Jeżeli czyn uprzednio

popełniony polegał na zawinieniu naruszeniu Konstytucji lub innej ustawy, Trybunał Stanu ogranicza się do stwierdzenia dokonanych naruszeń prawa”. A więc może osądzać, nie może jednak karać.

— A jakie jest i będzie znaczenie Trybunału dla osób dziś bądź w przyszłości sprawujących władzę w państwie?

— Tą ustawą próbuje się wprowadzić instytucjonalne gwarancje praworządności. Wraz z Trybunałem Stanu weszła w życie zasada odpowiedzialności za naruszenie Konstytucji i ustaw — nikt w państwie nie może stawiać siebie ponad prawem. Każdy za zawinione błędy w sprawowaniu władzy, za sprzeniewierzenie się ustawom może być pościągnięty do odpowiedzialności.

Rozmawiał

TOMASZ TALARCZYK

Posiedzenie Zespołu Żniwnego

(PAP) W Urzędzie Rady Ministrów odbyło się posiedzenie Zespołu Żniwnego Rady Gospodarki Żywnościowej. Przewodniczył wicepremier Roman Malinowski. Omawiany był stan przygotowań gospodarstw i placówek obsługujących wieś do tegorocznych żniw. Na tle oceny, przedstawionej przez Najwyższą Izbę

Kontroli, oraz w oparciu o meldunki napływające z województw określa się operatywnie przedsięwzięcia, które trzeba podjąć w przemyśle pracujących na rzecz rolnictwa oraz w organizacjach obsługujących wieś i skupiających ziemiopłodów dla starannego zebrania i racjonalnego zmagazynowania zbóż z tegorocznych zbiorów.

Pomnik Matki Polki powinien być dziełem całego narodu

(PAP) Idea zbudowania ogólnonarodowego Pomnika Matki — Polki zainicjowana na spotkaniu z przedstawicielkami kobiet polskich przez przewodniczącego Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego gen. armii Wojciecha Jaruzelskiego znajduje się w centrum zainteresowania szerokich kręgów społeczeństwa.

Wyrazem poparcia dla tej inicjatywy są uchwały, rezolucje i odezwy podejmowane przez różne środowiska, indywidualne i zespołowe deklaracje pomocy przy budowie „pomnika wdzięczności polskim matkom”, wpłaty na bankowe konto, wypowiedzi akcentujące ce ogólnospołeczną aprobatę dla tej formy uczczenia ofiarności naszych matek.

Uroczyste zbiórki żołnierskie podczas których zadeklaro-

wano konkretną pomoc przy wznoszeniu tego szczególnego monumentu odbyły się w większości jednostek Pomorskiego, Śląskiego i Warszawskiego Okręgu Wojskowego a także: Wojsk Obrony Powietrznej Kraju, Wojsk Lotniczych, Marynarki Wojennej, Wojsk Obrony Pogranicza oraz Nadwiślańskich Jednostek Wojskowych MSW.

Do udziału w realizacji idei budowy pomnika włączyły się kółka — centralne i terenowe Związku Bojowników o Wolność i Demokrację, Związku Inwalidów Wojennych PRL, Związku Ociemniałych Żołnierzy PRL, Rady Ochrony Pomników Walki i Męczeństwa, Związku Byłych Żołnierzy Zawodowych, Ligi Obrony Kraju oraz Aeroklubu PRL.

Brakuje materiałów i pieniędzy

Wakacyjne remonty szkół nie bez trudności

(PAP) Wakacyjne miesiące — to okres remontów szkół. W tym roku będą one kosztowały o wiele drożej niż w latach poprzednich. W okręgu warszawskim na remonty przeznaczono dwukrotnie większą kwotę niż w roku ubiegłym, a mianowicie 712 mln zł. Po to jednak aby w pełni pokryć wzrost cen materiałów, robocizny, itd. — niezbędne byłoby następne 500 mln.

Plan przewiduje wykonanie w tym roku 395 remontów generalnych. Przed pierwszym dzwonkiem remont powinien zostać zakończony w 332 placówkach; do końca roku kalendarzowego — w 34. W pozostałych 29 — remont potrwa

2—3 lata. Są wśród nich obiekty przekazane dopiero szkolnictwu; trzeba więc je modernizować.

Czy terminy zostaną dotrzymane? Na pytanie to, także i w tym roku nie można dać jednoznacznej odpowiedzi. Dras tyczne braki materiałów budowlanych: wapna, cementu, cegły, glazury, armatury — słowem wszystkiego — nie będą zapewne łatwe do opanowania. Lepiej natomiast niż w ubiegłych latach przedstawia się sprawa wykonawstwa. Do akcji letnich remontów szkół wkroczyło rzemiosło, uczestniczy w niej także spółdzielczość i przedsiębiorstwa państwowe.

Sprawa zasiłku wychowawczego

W informacji Biura Prasowego Rządu opublikowanej w dniu 12 lipca br. znalazło się nieprecyzyjne sformułowanie w sprawie urlopów wychowawczych. Otóż pracownicy bądź pracownicy uprawnionemu do urlopu wychowawczego i zasiłku wychowawczego faktycznie przysługuje prawo do urlopu wychowawczego w celu sprawowa-

nia opieki nad swoim dzieckiem w wymiarze do 3 lat. Natomiast rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 stycznia br. wydłużyło prawo korzystających z tych urlopów do zasiłku wychowawczego nie jak podano do 3 lat lecz z 18 do 24 miesięcy. Za tę nieścisłość przepraszamy.

Biuro Prasowe Rządu

Dlaczego zatoneły rakiety „Columbi”?

(PAP) Pod koniec tego tygodnia NASA podejmuje próbę wysłania przyczyn zatonięcia dwóch rakiet wspomagających wahadłowca „Columbia”, które podczas ostatniego lotu po wyniesieniu statku na orbitę nie opadły łagodnie na powierzchnię Atlantyki na spadochronach, lecz zatoneły i leżą obecnie na dnie moriska na głębokości 900 metrów.

Posługując się specjalnym robotem, NASA będzie usiłowała odsłonić urządzenie przypominające „czarną skrzynkę”, w samolotach pasażerskich, żeby na podstawie zakodowanych tam danych ustalić przyczynę niespodziewanego zatonięcia rakiet przeznaczonych do wielokrotnego użycia, których wartość szacuje się na 36 mln dolarów.

Leszno

Wystawa projektów domków jednorodzinnych

INFORMACJA WŁASNA

W Miejskim Ośrodku Kultury w Lesznie otwarto wystawę projektów domków jednorodzinnych. Jej organizator — Wojewódzkie Biuro Planowania Przestrzennego — zgromadził kilkadziesiąt projektów opracowanych przez architektów z wrocławskiego „Miasto projektu”. Na planszach wykazano rozmaite rozwiązania architektoniczne od domków wolnostojących po budownictwo szeregowe. Najcieka

Zamierzenia poznańskiego „Inter-Polcomu”

INFORMACJA WŁASNA

Rozwija działalność niedawno powołany Oddział Zachodni Polsko-Polonijnej Izby Przemysłowo-Handlowej „Inter-Polcom”. Wczoraj w jego siedzibie w Poznaniu odbyło się spotkanie dziennikarzy, członków Klubu Dziennikarzy Polonijnych w czasie którego przedstawiono zamierzenia oddziału na najbliższą przyszłość oraz zaprezentowano działalność Komitetu Założycielskiego poznańskiego Oddziału Towarzystwa Łączności z Polonią Zagraniczną „Polonia”. W spotkaniu udział wzięli zastępca sekretarza generalnego „Inter-Polcomu” Jerzy Więc-

kowski. Oddział Zachodni działa na terenie cśmiu województw: poznańskiego, kaliskiego, konińskiego, leszczyńskiego, pilskiego, zielonogórskiego, gorzowskiego i szczecińskiego i zrzesza 35 firm polonijnych. O najbliższych planach oddziału, poinformował dyrektor Maciej Bombicki.

Przewiduje się uruchomienie do końca roku banku informacji o wolnych mocach, lokalach, surowcach i nie wykorzystanych możliwościach w zakresie kooperacji w przedsiębiorstwach państwowych. Organizowane będą również spotkania z naukowcami w celu spopularyzowania nowych przepisów dotyczących działalności firm polonijnych. Oddział podejmie się również zorganizowanie szeregu ułatwień w dziedzinie paszportowej dla pracowników firm polo-

nijnych. W okresie świątecznym w jednym z pawilonów targowych wspólnie z handlem państwowym zorganizowany zostanie po raz pierwszy w kraju kiermasz handlowy wyrobów produkowanych przez firmy polonijne z całej Polski. Myśli się również o przygotowaniu odrębnej ekspozycji firm polonijnych na Targach Krajowych w Poznaniu. Przygotowywany jest projekt swego rodzaju ciągu handlowego w Poznaniu, gdzie sprzedane byłyby wyroby tych firm. Myśli się również o uruchomieniu reprezentacyjnych sklepów oferujących wyroby producentów polonijnych w pozostałych miastach wojewódzkich na terenie działającego oddziału. Uruchomiona ma być również specjalna instytucja reklamowa dla firm polonijnych oraz klub sportowo-brydżowy „Polonus”.

Zarówno Izba „Inter-Polcom” jak i Oddział Polonii zamierzają też patronować m. in. działalności turystycznej. Obiektem szczególnej zainteresowania będzie Szlak Piastowski. Ciekawie zapowiada się też impreza pt. „Kulturnia wielkopolska”, której celem będzie propagowanie wielkopolskiej gastronomii i kuchni oraz umożliwienie dalszego rozwoju za kłódów rzemieślniczych zajmujących się wytwarzaniem na przykład wyrobów wełnianych, ciastkarskich, czy też niekarmicznych.

Spotkanie odbyło się w siedzibie organizacji polonijnych przy ul. Wrocławskiej 18, gdzie właśnie kończy się prace adaptacyjne. W przyszłości ten obiekt miałby służyć spotkaniom przedstawicieli środowisk polonijnych. W jego parterowej części nadal będzie działać „Zielona Apteka”. (map)

Dzisiaj zwolnienie ostatnich jeńców argentyńskich

(PAP) W poniedziałek w Buenos Aires podano oficjalnie, że w środę Wielka Brytania zwolni ostatnią partię argentyńskich jeńców wojennych przetrzymanych na statkach przebywających na wodach falklandzkich. Zostaną oni wysadzeni na ląd w porcie Puerto Madrym, znajdującym się w odległości 1390 km

na południe od Buenos Aires. W grupie tej, liczącej 567 osób, znajduje się dowódca argentyńskiego korpusu inwazyjnego, gen. Mario Menendez.

W ten sposób konflikt zbrojny między Argentyną, a W. Brytanią na południowym Atlantyku zostanie — jak się podkreśla — faktycznie zakończony.

Rada Bezpieczeństwa ONZ wzywa Iran i Irak do zaprzestania walk

Dokończenie ze str. 1

od wszelkich działań, które mogłyby wpłynąć na przedłużenie się konfliktu i utrudnić realizację tej rezolucji.

Rada Bezpieczeństwa zwróciła się do sekretarza generalnego ONZ, aby w ciągu trzech miesięcy przedłożył raport o wykonaniu tej rezolucji.

Zabierając głos na forum rady minister spraw zagranicznych Iraku, Saadun Hammadi oświadczył iż Irak od dawna pragnął zawarcia pokoju i wycofania się z terytorium Iranu do międzynarodowo uznanych granic.

Min. S. Hammadi przypomniał, iż Irak podporządkował się rezolucji Rady Bezpieczeństwa z sierpnia 1980 roku i wyraził gotowość zaakceptowania decyzji konfe-

rencji islamskiej w sprawie pokojowego rozwiązania konfliktu irańsko-irackiego.

Podczas konferencji prasowej w nowojorskiej siedzibie ONZ przedstawiciel Iranu, Saad Chorasani oświadczył, iż Iran jest przeciwny rozpatrzeniu konfliktu irańsko-irackiego na forum Rady Bezpieczeństwa i nie uzna w tej sprawie żadnej decyzji rady. Przedstawiciel Iranu odmówił uczestnictwa w obradach Rady Bezpieczeństwa.

Staly delegat ZSRR w ONZ Oleg Trojanowski oświadczył iż wojna między Iranem i Irakiem ma tragiczny charakter i nie służy żadnej ze stron konfliktu. Wojna ta sprzyja jedynie interesom tych kół imperialistycznych które dążą do osłabienia Iranu i Iraku i które w tym konflikcie widzą możliwość wygrwania własnych interesów. (PAP)

POGODA

Poznańskie Biuro Prognoz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej przewiduje na dziś zachmurzenie małe i umiarkowane, wzrastające do dużego, możliwe opady deszczu i burze.

Temperatura maksymalna od 26 do 27 stopni, minimalna od 14 do 16 stopni.

Wczoraj o godzinie 17 zanotowano: w Poznaniu 28 stopni, w Kaliszu i Lesznie 27 stopni, w Koninie 26 stopni i w Pile 23 stopnie Ciśnienie 752,7 mm czyli 1003,1 hPa.

Dzisiejszy serwis informacyjny pracował Józef Gołaszewski

Nr indeksu 35028 N-7

Założenia programowe budownictwa mieszkaniowego do 1990 roku wraz ze zmianami niektórych zasad polityki mieszkaniowej

(PAP) Z polecenia prezesa Rady Ministrów Biuro Prasowe Rządu przekazało do publikacji „Założenia programowe budownictwa mieszkaniowego do 1990 roku wraz ze zmianami niektórych zasad polityki mieszkaniowej”.

Projekt założeń został opracowany przez Ministerstwo Administracji, Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska. Był on przedmiotem obrad Komitetu Gospodarczego Rady Ministrów. Dwukrotnie obradowała nad nim Rada Ministrów: 14 czerwca br. z udziałem zaproszonych naukowców — ekspertów, praktyków budownictwa oraz przewodniczących organizacji młodzieżowych i 28 czerwca br., kiedy to rząd przyjął ostateczną wersję założeń. Wobec projektu założeń sformułowała swoje stanowisko Konsultacyjna Rada Gospodarcza.

Podajemy obszerny skrót założeń:

Mieszkanie, obok wyżywienia, jest podstawą egzystencji każdego człowieka, miejscem kształtowania życia rodziny i osobowości jej członków. Olbrzymi napór potrzeb mieszkaniowych lat powojennych powodował potrzebę poszukiwania najskuteczniejszych dróg szybkiego ich zaspokojenia. Stąd częsta zmiana polityki mieszkaniowej państwa, która obok wielu pozytywnych efektów wykazywała również słabości.

Na początku 1981 roku rząd określił nowe zasady realizacji, finansowania i kredytowania budownictwa mieszkaniowego oraz przydział mieszkań.

W związku z wprowadzeniem reformy gospodarczej podjęte już działania okazały się niewystarczające.

W grudniu 1981 roku Rada Ministrów rozpatrzyła propozycje kierunków działań w tej dziedzinie przygotowane przez Komisję Planowania przy Radzie Ministrów i zaletami ministrowi administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska opracowanie kompleksowego programu budownictwa mieszkaniowego wraz ze zmianami niektórych zasad polityki mieszkaniowej do 1990 roku.

Podstawowe kierunki polityki mieszkaniowej

Celem polityki mieszkaniowej w bieżącej dekadzie jest tworzenie możliwie najkorzystniejszych warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych ludności — stosownie do istniejącej sytuacji ekonomiczno-społecznej kraju oraz reformy gospodarczej.

Osiągnięcie tego celu wymaga stworzenia odpowiednich warunków administracyjno-prawnych, ekonomiczno-finansowych, terenowych i materiałowo-technicznych, które pozwoliłyby na stopniowe zwiększanie programu budownictwa mieszkaniowego.

Rozwój budownictwa mieszkaniowego w jego różnych formach organizacyjnych, różnych technologiach budowania, i różnych formach architektonicznych uznaje się za ważny element ożywienia gospodarki.

Zwiększenie rozmiarów budownictwa mieszkaniowego wymagać będzie przede wszystkim inicjatyw bezpośrednio zainteresowanych obywateli, angażowania również ich środków finansowych, a także pracy własnej — przy wszechstronnej pomocy państwa, za równo finansowej, jak i materiałowo-technicznej.

Jedną z istotnych zasad polityki mieszkaniowej lat 80-tych będzie wprowadzenie zblizonych warunków finansowania dla wszystkich form budownictwa mieszkaniowego w miastach i na wsi.

W trosce o przystępność mieszkań dla przeciętnej sytuacji rodziny, państwo będzie skutecznie przeciwdziałać nieuzasadnionemu wzrostowi kosztów budowy mieszkań przez eliminowanie błędów technologicznych, marnotrawstwa materiałów i złej organizacji. Za kładzie się, iż w bieżącym 10-leciu budownictwo mieszkaniowe będzie nadal realizowane w formie wielorodzinnej i jednorodzinnej. W dużych miastach i aglomeracjach miejsko-przemysłowych będzie jednak przeważało budownictwo wielorodzinne — przy wykorzystaniu w maksymalnym stopniu terenów uzbudowanych w centrach miast pod budownictwo plombowe, nadbudowy i modernizację. W miarę istniejących możliwości na obrzeżach tych miast realizowane będzie także budownictwo jednorodzinne, zwłaszcza w zabudowie zwartej.

W małych miastach i na wsi przeważać będzie budownictwo jednorodzinne. Sprzyjać temu powinno zapewnienie dogodniejszych i jednolitych warunków budowy i kredytowania domów jednorodzinnych w mieście i na wsi.

Utrzymanie istniejących zasobów mieszkaniowych powinno się stać przedmiotem specjalnej troski obywateli zamieszkujących te zasoby, zaradców i właścicieli budynków oraz odpowiedzialnych za stan wszystkich zasobów mieszkaniowych — terenowych organów administracji państwowej.

Niezbędne jest w związku z tym znaczne zwiększenie środków na remonty i rozwój przedsiębiorstw budowlanych specjalizujących się w remontach i to zarówno komunalnych, spółdzielczych, jak i prywatnych.

Droga do własnego „M”

Rodziny ubiegające się o mieszkania zadecydują o drodze realizacji tego zamierzenia na

podstawie oceny najkorzystniejszych wariantów jego uzyskania. Kryteriami tej oceny powinny być możliwości zaangażowania własnej pracy i środków finansowych oraz możliwość uzyskania pomocy państwa, władz terenowych lub zakładu pracy. Rola państwa polegać będzie na popieraniu rozwoju wszystkich form budownictwa mieszkaniowego i na zapewnieniu znacznie dogodniejszych niż dotychczas warunków rozwoju budownictwa jednorodzinnego.

Obywatele zainteresowani poprawą warunków mieszkaniowych powinni aktywnie uczestniczyć w finansowaniu i realizacji własnego mieszkania. Wynika stąd przede wszystkim konieczność wprowadzenia zasady powszechnego docelowego oszczędzania na książeczkach mieszkaniowych na wszystkie formy budownictwa mieszkaniowego — przy zagwarantowaniu przez państwo realności tych wkładów.

Niezbędne jest angażowanie w większym stopniu własnej pracy, a także posiadanych materiałów budowlanych i urządzeń w realizacji mieszkań zarówno w budownictwie wielorodzinnym, jak jednorodzinnym. Szczególnie inicjatywę w tym względzie wykazywać powinna młodzież, w tym młode małżeństwa.

Potrzeby mieszkaniowe obywateli w bieżącej dekadzie będą realizowane w czterech podstawowych formach inwestorskich budownictwa mieszkaniowego: spółdzielczej, komunalnej, zakładowej i indywidualnej.

Budownictwo spółdzielcze finansowane ze środków własnych członków spółdzielni, niekoprocentowych kredytów bankowych i dotacji budżetowej, przeznaczane będzie w całości na zaspokojenie potrzeb oczekujących na mieszkania spółdzielców oraz dla osób wykwaterowanych z budynków wyburzanych pod inwestycje spółdzielczości mieszkaniowej.

Proponuje się rezygnację z instytucji kandydatów na członków spółdzielni przez zaprzestanie ich rejestracji, gdyż nie spełnia ona praktycznie żadnej funkcji. Kandydaci dotychczas zarejestrowani powinni być przyjęci w poczet członków do końca 1985 roku. Warunkiem uzyskania członkostwa w spółdzielni budownictwa mieszkaniowego będzie — obok spełnienia wymagań określonych w ustawie o spółdzielniach i ich związkach — zgromadzenie wkładu własnego. Kryteria ustalania kolejności przyjmowania kandydatów dotychczas zarejestrowanych w poczet członków będą określały spółdzielnie mieszkaniowe. W trakcie przyjmowania w poczet członków — spółdzielnia określi termin realizacji przydziału mieszkania. Członkowie spółdzielni i pełnoletni kandydaci rezygnujący z ubiegania się o mieszkanie spółdzielcze i posiadający zgromadzony wkład własny, będą mogli skorzystać z preferencyjnych warunków kredytowania budowy domów jednorodzinnych.

Budownictwo komunalne, finansowane z terenowych funduszy mieszkaniowych częściowo zasilanych dotacją budżetową, z uwagi na bardzo małe rozmiary — przeznaczone będzie według dotychczasowych zasad, a więc dla rodzin najbardziej potrzebujących, rodzin podlegających przekwaterowaniu z domów przeznaczonych do rozbiórki pozbawionych mieszkań wskutek klęski żywiołowej i w miarę możliwości również dla rodzin ubiegających się o zmianę lokalu.

Budownictwo zakładowe będzie finansowane ze środków przeznaczonych na realizację inwestycji zakładów pracy oraz ze środków zakładowego funduszu mieszkaniowego. Podjęte zostały prace nad nowelizacją przepisów o tych funduszach. Rozważa się m. in. możliwość ich zwiększenia.

Do czasu pełnego wdrożenia zasad reformy gospodarczej zostanie utrzymane dotychczasowe finansowanie budownictwa zakładowego PGR, kolek rolniczych i rolniczych spółdzielni produkcyjnych z dotacji budżetu centralnego.

Budownictwo indywidualne, realizowane ze środków własnych ludności przy pomocy finansowej i organizacyjnej państwa, władz terenowych i zakładów pracy, obejmujące budowę domów jednorodzinnych oraz lokali w małych domach mieszkalnych, powinno stanowić podstawową formę zaspokajania potrzeb mieszkaniowych na wsi i w małych miastach. Dopuszcza się także możliwość budowy na tych samych warunkach lokali w domach wielomieszkaniowych. Mieszkania wybudowane w tej formie są własnością osobistą obywateli.

W założeniach programowych przyjęto zwiększony rozwój wszystkich form budownictwa jednorodzinnego. Budownictwo jednorodzinne — spółdzielcze i realizowane przez zespoły — traktowane będzie jako budownictwo uspołecznione — ze względu na jego charakter i społeczne formy organizacyjne. Przewiduje się, że pod koniec lat 80-tych powinno ono osiągnąć rozmiary co najmniej 100 000 domów (lokal) rocznie (w 1981 roku oddano do użytku 44 000 domów jednorodzinnych).

Istotny wzrost za cztery lata

W ostatnich latach nastąpił spadek budownictwa mieszkaniowego. Nie było to zjawiskiem wyizolowanym z całej kryzysowej sytuacji naszej gospodarki. Nienadążanie rozwoju tego budownictwa w stosunku do przyrostu liczby nowych gospodarstw domowych spowodowało wzrost statystycznego deficytu samodzielnego mieszkań. Deficyt ten na koniec 1980 roku wynosił około 1,7 mln mieszkań i w porównaniu z 1970 rokiem był wyższy o około 400 000.

W latach 1982—1985, w okresie wychodzenia gospodarki z kryzysu, budownictwo mieszkaniowe będzie wzrastać począwszy od 1982 roku — z liczby około 200 000 mieszkań, w następnych latach — stopniowo umiarkowanie więcej.

Istotny wzrost tego budownictwa powinien nastąpić w latach 1986—1990. W tym okresie powinno się osiągnąć taki poziom budownictwa, który umożliwi zrównoważenie wzrostu liczby gospodarstw domowych i ubytku mieszkań ze wzrostem liczby nowych mieszkań, a następnie na stopniowo zmniejszanie się narosłego od lat deficytu mieszkań. Odczuwalna poprawa warunków mieszkaniowych nastąpi w połowie lat dziewięćdziesiątych.

Ocenia się, że poziom budownictwa, do którego należy dążyć — to najpierw liczba 200 000 mieszkań a następnie — w 1990 roku — 400 000 mieszkań rocznie.

Szacuje się, że udział budownictwa jednorodzinnego w ogólnych rozmiarach budownictwa mieszkaniowego powinien się zwiększyć z 25 proc. obecnie do około 35—40 proc.

Równocześnie z budową mieszkań realizowany będzie odpowiedni program podstawowych urządzeń socjalno-usługowych.

Podstawowe warunki realizacji planów

Podstawowym warunkiem rozwoju budownictwa mieszkaniowego jest wyzwolenie inicjatyw społecznych, rzeczywiste włączenie się społeczeństwa do rozwiązywania problemu mieszkaniowego. Przeszkoda w rozwoju budownictwa mieszkaniowego są następujące bariery wymagające pokonania:

1. brak terenów budowlanych;
2. niedostateczna podaż materiałów budowlanych, m.in. wykończeniowych;
3. wadliwa struktura potencjału wykonawczego;
4. znaczny wzrost kosztów budowy mieszkań, relatywnie wyższy niż wzrost dochodów ludności, wymagający zwiększenia pomocy finansowej państwa.

Ocenia się, że istniejąca baza wytwórcza przemysłu materiałów budowlanych umożliwi budowanie około 200 000 mieszkań rocznie. Zwiększenie rozmiarów budownictwa mieszkaniowego będzie wymagało rozbudowy i modernizacji bazy wytwórczej, w tym w szczególności zakładów produkujących materiały termoizolacyjne.

Istotne znaczenie dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego, zwłaszcza jednorodzinnego, ma produkcja lokalna materiałów budowlanych, oparta na wykorzystaniu surowców i materiałów miejscowych, wtórnych i odpadów.

Szczegółowe zamierzenia w rozwoju produkcji materiałów na potrzeby budownictwa mieszkaniowego opracowało Ministerstwo Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych w „Programie rozwoju produkcji podstawowych materiałów budowlanych w latach 1982—1990 z uwzględnieniem szerszego wykorzystania surowców lokalnych” i w „Propozycjach zastosowania w budownictwie wielorodzinnym substytutów w miejsce brakujących materiałów wykończeniowych, do których wyprodukowania niezbędny jest import komponentów”.

Zapewnienie dogodnych warunków zamieszkiwania i zaspokajania potrzeb bytowych mieszkańców nowych osiedli wymaga kompleksowego ich programowania, projektowania i realizowania, to jest łącznie z podstawowymi urządzeniami socjalno-usługowymi z uzbrojeniem i urządzeniem terenu w granicach lokalizacji inwestycji mieszkaniowych. Kompleksowość tę powinny zapewnić terenowe organy administracji państwowej.

Sposoby kredytowania

Przyspieszenie rozwiązania kwestii mieszkaniowej w obecnych warunkach wymaga m.in. zwiększenia zaangażowania środków finansowych osób bezpośrednio zainteresowanych uzyskaniem mieszkania. Wynika stąd konieczność powszechnego oszczędzania na książeczkach mieszkaniowych.

Proponuje się wprowadzenie takich zasad oszczędzania na cele mieszkaniowe, które będą zapewniać realność wkładów oszczędnościowych (odpowiednia stopa procentowa i system premii) oraz pierwszeństwo w uzyskaniu działek budowlanych i podstawowych materiałów budowlanych.

Spółdzielcze wielorodzinne budownictwo mieszkaniowe będzie finansowane ze środków własnych członków spółdzielni, kredytu bankowego i dotacji budżetowej — według następujących zasad:

- 1) wkład własny na spółdzielcze mieszkaniowe:
  - lokatorskie — co najmniej 10 proc. kosztów budowy,

— własnościowe — co najmniej 20 proc. kosztów budowy;

2) dotacja budżetowa na spółdzielcze mieszkania lokatorskie — 50 proc. kosztów budowy;

3) kredyt bankowy na spółdzielcze mieszkania:

— lokatorskie — do wysokości różnicy między kosztem budowy a wkładem własnym i dotacją budżetową.

— własnościowe — do wysokości różnicy między kosztem budowy a wkładem własnym;

4) oprocentowanie kredytu:

- mieszkania lokatorskie — 1 proc.,
- mieszkania własnościowe — 4 proc.,

5) okres spłaty kredytu:

- mieszkania lokatorskie — 60 lat,
- mieszkania własnościowe — 50 lat.

W przypadku spłaty kredytu bankowego, wykorzystanego na budowę spółdzielczych mieszkań własnościowych przed zasiedleniem mieszkania — przyznawana będzie dotacja na zmniejszenie spłaty zadłużenia w wysokości 20 proc. kosztów budowy.

W budownictwie jednorodzinnym, realizowanym przez spółdzielnie budownictwa mieszkaniowego, zespoły pracownicze, młodzieżowe i rolników indywidualnych oraz osoby fizyczne — proponuje się przyjąć następujące warunki finansowania:

1) warunki ogólne:

- a) wkład własny co najmniej 20 proc. kosztów budowy;
- b) kredyt bankowy do 80 proc. kosztów budowy, nie więcej jednak niż 1 mln 500 tys. zł;
- c) oprocentowanie kredytu 4 proc.;
- d) okres spłaty kredytu 40 lat;

2) warunki preferencyjne:

- a) wkład własny co najmniej 10 proc. kosztów budowy;
- b) dotacja budżetowa 20 proc. kosztów budowy, dotacja podlega cofnięciu w przypadku zbycia domu (lokalu) przed upływem 15 lat;
- c) kredyt bankowy w wysokości różnicy między kosztem budowy a wkładem własnym i dotacją budżetową — nie więcej jednak niż 1 mln 500 tys. zł;
- d) oprocentowanie kredytu 4 proc.;
- e) okres spłaty kredytu 60 lat.

Warunki preferencyjne będą miały zastosowanie do budowy domów jednorodzinnych (lokal) o powierzchni całkowitej do 170 m kw., obejmującej powierzchnię wszystkich kondygnacji, w tym także podziemnych, mie rzonyj po obrzysie zewnętrznyj ścian (do 85 m kw. powierzchnia użytkowej), realizowanych:

- 1) w formie zorganizowanej, a więc przez spółdzielnie budownictwa mieszkaniowego oraz zespoły pracownicze, młodzieżowe lub rolników indywidualnych;
- a) na terenie miast — w zabudowie zwartej,
- b) na terenie wsi — w zabudowie zwartej lub wolnostojącej;

2) przez członków spółdzielni i kandydatów posiadających pełny wkład własny, którzy rezygnują z ubiegania się o przydział mieszkania z wielorodzinnego budownictwa mieszkaniowego;

3) przez młodych rolników;

4) przez osoby, które przekażą dysponentom dotychczas zajmowane pełnowartościowe mieszkania (spółdzielcze kwaterynkowe, funkcjonalne). W przypadku niedopełnienia tego warunku wykorzystany na budowę kredyt podlega spłacie w okresie 40 lat, a przyznana dotacja — cofnięciu.

Rozpoczęcie spłaty kredytu bankowego wykorzystanego na budowę spółdzielczych mieszkań lokatorskich lub domów (lokal) przez młode małżeństwa i przez młodych rolników (małżeństwo lub osoba samotna) — może ulec odroczeniu na okres do 5 lat.

Kredyt bankowy na remont domów jednorodzinnych (lokal) oraz na adaptację strychów na cele mieszkalne — w zasobie państwowym i spółdzielczym proponuje się podwyższyć ze 150 000 zł obecnie do 450 000 zł, a okres spłaty przedłużyć z 15 lat do 20 lat.

Pomoc finansowa

Wzrost kosztów budowy mieszkań i kosztów eksploatacji stwarza bardzo trudną sytuację finansową rodzinom, które wymagają szczególnej ochrony państwa. Dlatego rozszerzy się system pomocy finansowej na cele mieszkaniowe.

Pomoc bezwrotna na pokrycie pełnego wkładu na spółdzielcze mieszkania lokatorskie może być przyznawana:

— emerytom, rencistom i inwalidom, którzy w związku z uzyskaniem lokalu w spółdzielczym domu dla emerytów, rencistów i inwalidów zwolnią do dyspozycji zakładu pracy lub terenowego organu administracji państwowej dotychczas zajmowany samodzielny lokal;

— inwalidom, rencistom, emerytom i osobom utrzymującym się ze stałych zasiłków opieki społecznej — jeżeli dochód miesięczny netto na 1 członka rodziny nie przekracza płacy minimalnej;

— osobom przekwaterowanym do lokali spółdzielczych z budynków przeznaczonych do modernizacji lub wyburzenia ze względu

Założenia programowe budownictwa

Dokończenie ze str. 3

na ich stan techniczny, bądź w związku z inwestycjami.

Pomoc bezzwrotna na częściowe pokrycie wkładu mieszkaniowego przyznawana będzie pozostałym osobom, których dochód miesięczny nie przekracza płacy minimalnej na członka rodziny.

Ponadto przyznawana będzie pomoc bezzwrotna do wysokości 50 proc. miesięcznych opłat za spółdzielcze mieszkania lokatorskie lub czynszu najmu za mieszkania państwowe i prywatne czynszowe. Z pomocy na ten cel będą mogły korzystać osoby o dochodach miesięcznych nie przekraczających wysokości płacy minimalnej na członka rodziny.

Czynsze za lokale mieszkalne i użytkowe

Obecny poziom czynszu za lokale mieszkalne i użytkowe w zasobie państwowym i prywatnym czynszowym jest ze społecznego punktu widzenia niesprawiedliwy, a ekonomicznie nieuzasadniony.

Nie rewaloryzowane od 1965 roku stawki powodowały, że wpływ z czynszów w 1981 roku pokrył zaledwie koszty bieżącej eksploatacji zasobów mieszkaniowych. Wydatki na remonty i modernizacje od wielu lat pokrywane były ze środków państwowych (dotacji).

Aby przywrócić niezbędną równowagę w opłatach za podobne mieszkania w różnych zasobach i aby zahamować proces dekapitalizacji mieszkań konieczna jest reforma czynszów.

Zakłada się, że regulacja czynszów nie powinna spowodować zwiększenia wydatków rodzin o dochodach nie przekraczających wysokości płacy minimalnej na członka rodziny. Powinny to zapewnić odpowiednie dodatki mieszkaniowe i pomoc bezzwrotna.

Regulację czynszów rząd rozpatrzy jako odrębny problem.

Do złagodzenia trudności mieszkaniowych może przyczynić się usprawnienie zamiany lokali mieszkalnych. Przewiduje się zmianę przepisów o zamianie mieszkań, polegającą m.in. na zrezygnowaniu z pobierania opłat za uzyskana w wyniku zamiany dodatkową powierzchnię mieszkalną i za urządzenia techniczne oraz rozszerzenie ulg dla najemców zamieniających lokale z nadwyżkami powierzchniowymi — na zgodne z normami lokale kwaterynkowe lub spółdzielcze.

W analizie uwag i wniosków zgłoszonych do powyższych założeń opracowane zostaną akty prawne dotyczące finansowania, kredytowania i realizacji budownictwa mieszkaniowego oraz pomocy finansowej dla osób otrzymujących mieszkania.

Harmonogram zadań

Ustalono następujący sposób przygotowania programu budownictwa mieszkaniowego i towarzyszącego oraz utrzymania zasobów w latach 1983—85 i 1986—1990.

Do 31 sierpnia br. minister administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska w porozumieniu z Komisją Planowania i CZSBM przekaże wytyczne do sporządzenia wojewódzkich programów budownictwa i uzbrojenia terenu w infrastrukturę komunalną oraz utrzymania zasobów mieszkaniowych.

Wojewodowie i prezydenci miast opracują do 30 listopada br. programy wojewódzkie.

Powołane przez wojewodów komisje z udziałem przedstawicieli właściwych instytucji, a w tym i organizacji młodzieżowych, opracują do 31 sier-

pnia br. pierwszy wariant koncepcji taniego, ogólnodostępnego budownictwa jednorodzinnego zakładającego m. in. możliwość rozkładania budowy na etapy maksymalnej udziału pracy własnej, wykorzystanie miejscowych materiałów budowlanych.

Minister górnictwa i energetyki wraz z głównym inspektorem gospodarki energetycznej, ministrem łączności oraz innymi ministrami opracują do 31 grudnia br. program rozbudowy elektrociepłowni zawodowych i przemysłowych, sieci gazowej, elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej.

Do 31 stycznia 1983 roku minister administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska dokona analizy i oceny programów wojewódzkich i opracuje na tej podstawie program zbiorczy na lata 1983—1990.

Do 31 marca 1983 roku ma być zakończony I etap prac mających na celu wybór w drodze konkursu najbardziej ekonomicznych, funkcjonalnych i odpowiadających wymogom architektonicznym rozwiązań projektowych budownictwa jednorodzinnego.

Do 30 września br., w celu zapewnienia warunków przyspieszenia rozwoju budownictwa jednorodzinnego, wojewodowie i prezydenci wyznaczą tereny budowlane zapewniające rozpoczęcie budownictwa jednorodzinnego osobom prywatnym, spółdzielniom mieszkaniowym, zespołom pracowników i młodzieży.

Wojewodowie i prezydenci są zobowiązani do rozwoju produkcji materiałów budowlanych z surowców lokalnych i odpadów oraz do wspomagania rozwoju drobnych — państwowych, spółdzielczych i rzemieślniczych przedsiębiorstw wykonawczych budownictwa.

Do 30 września br. Centralny Związek Spółdzielni Budownictwa Mieszkaniowego opracuje zasady organizacji i udzielania pomocy małym — miejskim, wiejskim i zakładowym spółdzielniom mieszkaniowym oraz dokona odpowiednich zmian organizacyjnych w strukturze związku.

Do 30 września br. minister administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska opracuje zasady udzielania pomocy zespołom pracowniczym i młodzieżowym.

Minister budownictwa i przemysłu materiałów budowlanych — wspólnie z zainteresowanymi ministrami — do 31 sierpnia br. a wojewodowie i prezydenci miast — do 30 listopada br. opracują programy rozwoju potencjału wykonawczego budownictwa ogólnego i inżynierskiego w latach 1983—85 i 1986—90 oraz programy usprawnienia struktur organizacyjnych wykonawstwa.

Do 30 września br. minister administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska, wspólnie z zainteresowanymi ministrami oraz z wojewodami i prezydentami miast przygotowują projekt nowelizacji ustawy o gospodarowaniu terenami, której intencją powinno być usprawnienie procesów pozyskiwania i udostępniania ludności terenów pod budownictwo mieszkaniowe.

Do 31 lipca br. minister rolnictwa i gospodarki żywnościowej nowelizuje przepisy w sprawie cen, warunków oraz trybu sprzedaży państwowych nieruchomości rolnych i spowoduje uproszczenie zasad i trybu wyrażania zgody na przeznaczanie terenów rolnych pod budownictwo mieszkaniowe.

Do 31 lipca br. CZSBM ustali terminy i zasady przyjęcia dotychczas zarejestrowanych kandydatów na członków spółdzielni oraz zaniecha rejestracji nowych kandydatów.

Minister administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska opracuje do 31 grudnia br. zasady oddziaływania przyszłych mieszkańców na projektowanie i realizację mieszkań i osiedli.

Do 31 lipca br. minister administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska przygotowuje do przedłożenia pod obrady rządu projekty aktów prawnych dotyczących: udzielania kredytu na cele mieszkaniowe, ustalenia czynszów za lokale mieszkalne i użytkowe oraz wysokości zakładowego funduszu mieszkaniowego i terenowych funduszy mieszkaniowych zasad realizacji budownictwa mieszkaniowego, a także opłat i pośrednictwa przy zamianie mieszkań. Właściwi ministrowie i kierownicy instytucji wydadzą stosowne przepisy wykonawcze do tych aktów prawnych w ciągu i miesiąca po ich uchwaleniu.

Do 30 września br. minister administracji, gospodarki terenowej i ochrony środowiska w uzgodnieniu z zainteresowanymi ministrami oraz wojewodami i prezydentami miast przygotowują propozycje zmian zasad sprzedaży przez państwo domów jednorodzinnych i lokali w domach wielomieszkaniowych.

Pełny tekst założeń programowych budownictwa mieszkaniowego do 1990 roku zamieszcza w śródowym numerze „Rzeczpospolita”.

Wielorakie funkcje klinik

W artykule pt. „Judym pił nie poszukiwany”, zamie szonym w „Głosie” nr 82 z 11/12/13 czerwca br. red. Mirosław Rutkowski przedstawił trudności występujące w województwie poznańskim — podobnie jak w całym kraju — w zabezpieczeniu lekarzy w lecznictwie podstawowym.

Ponieważ we wspomnianym artykule znalazło się m. in. stwierdzenie, że kontakt leka-

tów z całej Wielkopolski, a nie rzadko i z dalszych zakątków kraju. Mieszkańcy województwa poznańskiego stanowią zaledwie około 45 procent ogółu leczonych w poznańskich klinikach. Kliniki AM pełnią też określoną liczbę ostrych dyżurów szpitalnych.

W celu poprawy dostępności leczenia w warunkach szpitalnych mieszkańców 3 obwodów zapobiegawczo-leczniczych Poznania, a mianowicie: Grunwaldu, Nowego Miasta i Wildy — w bieżącym roku dokonano funkcjonalnego powiązania ich z innymi jednostkami lecznictwa zamkniętego, w tym również z odpowiednimi oddziałami klinicznymi Akademii Medycznej. Orzeczenie o potrzebie takiego leczenia wraz ze skierowaniem do odpowiedniego oddziału wystawiać będą konsultacyjne poradnie przyklinikowe. Szczegółowe porozumienia, zawierane między dyrekcjami zainteresowanych ZOZ-ów i kierownictwami poszczególnych klinik zapewnią pacjentom rzeczywistą dostępność leczenia szpitalnego.

ECHA naszych publikacji

Wielorakie funkcje kliniki — w celach diagnostycznych i leczniczych — pacien-

LUCYNA LUCZAK
Lekarz Wojewódzki

Wakacje na wodzie

Spotkać się można i z taką opinią, że najpiękniejsze są wakacje na wodzie. Emocji dostarcza że gładkim przede wszystkim zmaganiem się z silami przyrody. „Po drodze” podziwiać też można piękno krajobrazu. Oczywiście, nie każdy może wypocząć pod żaglami. Konieczne są odpowiednie umiejętności, zdobywane na kursach. O kilkunastodniowych wyprawach rozprawia się potem miesiącami. I czeka na następne lato.

Fot. „Głos” — P. Królak

OPINIE POLEMIKI ODPOWIEDZI

DALI WSZYSTKO

Asumptem do napisania tego listu stał się dla mnie artykuł red. W. Luczaka, podsumowujący występ polskich piłkarzy w Mundialu 82. Mundial stał się niewątpliwie ma gnessem, przyciągającym ogromne rzesze sympatyków (o nie tylko), piłki nożnej. Dzięki technice radiowo-telewizyjnej mogliśmy być świadkami, a przez to współuczestnikami tej wspaniałej imprezy sportowej. Rzeczywiście w tym u trudzonym polskim dniu taka „pigulka”, połączona z dobrą grą, jest dla nas zbawieniem. Nasi zawodnicy, dzielni chłopcy, zasłużyli na słowa najwyższego uznania. Zapewnienie „damy z siebie wszystko” zrealizowali na medal, godnie reprezentując nasz kraj. Cała Polska była z nimi, o czym świadczyły wyludnione ulice miast i miasteczek. (1247)

MIECZYSLAW LAPA
Dobrzyca (woj. kaliskie)

ZRZUCIĆ Z PLECÓW

Ja w sprawie, poruszanej ostatnio dość często (wreszcie!) w prasie: pasyżynictwa, czyli tych, co nie sieją ani nie orzą, a żyją na ogół nawet lepiej, niż wielu uczciwie pracujących ludzi. Nie rozumiem, że tak długo toleruje się w so cjalistycznym państwie „prawo do nierobstwa”, bo również obowiązujące ostatnio za rządzenia o obowiązku podejmowania pracy nie skutkują, jak powinny. Dowodem na to są tysiące ludzi w młodszym i starszym wieku, żyjących na pewno nie z pracy rąk własnych. A jeśli już nakłoni się ich do podjęcia zatrudnienia — to prze bierają w pracy, jak w ulgawkach, bo żadna nie jest dla nich dostatecznie dobra i finansowo warta uwagi. I dzieje się to nawet w stamie wojennym! Gdyby mnie ktoś spytał czy w Polsce jest bezrobocie, to bym bez zająknięcia odpowiedział, że tak, ale że to jest w znacznym stopniu bezrobocie dobrowolne, z własnego wyboru, bo tak to tylko można nazwać. I jeszcze dodałbym, że ci „bezrobotni” są ciężarem dla ogółu społeczeństwa, które jakoś nie potrafi ich sobie zrzucić z pleców. Może teraz ruszy się coś, gdy stanie się faktem projekt ustawy o „niebieskich ptakach”, o czym „Głos” pisał 8 bm... (1243)

WIKTOR BAK
Poznań

ZAGRODZONE WEJŚCIA

Dotychczas można było wejść na teren omentarza w Junikowie (Poznań) od strony ul. Łąkowej w Plewiskach gdzie zarząd omentarza kazał wykonać dwie bramy wejściowe do Wojewódzkiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjne — realizując postulaty licznych mieszkańców Poznania — usytuowało na wysokości tych bram przystanek linii autobusuowej nr 77 relacji Bałtyk — Plewiska. Wobec rozległych terenów omentarnych, takie rozwiązanie było dużym udogodnieniem dla tysięcy poznaniaków, zwłaszcza starszych i schorowanych, którzy mają bliskich zmarłych na omentarzu junikowskim, gdyż dzięki istniejącym bramom ich droga do odleglejszych kwatery omentarza była znacznie krótsza. Tymczasem wskutek decyzji naczelnika gminy w Komornikach, zezwalającej na sprzedaż nieużytków leżących między wejściem omentarnym a drogą zamknięto dostęp do omentarza od tej strony, ograniczając siatką teren bezpośrednio przylegający do bram wejściowych i nie pozostawiając żadnego, wąskiego choćby przejścia, które umożliwiłoby dojście do bramy. Jest zdumiewające, że w stanie wojennym partycular-

ne interesy 1 czy 2 osób biorą górę nad interesem społecznym tysięcy ludzi.

(1246)

ALEKSANDRA GROMADZIŃSKA
Poznań

ZA MAŁO MIEJSC

Na marginesie artykułu „Parkowanie wymaga kultury” („Głos” z 29. VI) pragnę się podzielić następującymi uwagami: zaliczam się do kierowców zdyscyplinowanych, ale szczególne okoliczności zmuszają mnie niekiedy do parkowania samochodu w miejscu zakazanym. Osobiście nale ży stwierdzić, że w Poznaniu, szczególnie w śródmieściu, jest za mało miejsc i ulic do nie strzeżonego parkowania. Miejsca takie powinny być w dostatecznej ilości zagwarantowane m.in. w pobliżu siedzib Miejskiej i Wojewódzkiej Rady Narodowej, w pobliżu szpitali, kościołów, wielkich sklepów. Na ten cel trzeba by wykorzystać do maksimum każdy metr wolnej przestrzeni, niekiedy nawet kosztem trawników, ulic zamkniętych dla ruchu kołowego, ulic zerszych (co najmniej jednostronnie, a niektóre — np. Aleje Marcinkowskiej — dwustronnie). Ogólnie należałoby zmniejszyć ilość znaków zakazu zatrzymywania i z równoczesnym zwiększeniem miejsc, zachęcających do parkowania (...). Jestem przekonany, że jeżeli kierowca będzie miał gdzie parkować, to znacznie w tym zakresie poprawi się dyscyplina (...)

Nieco inaczej przedstawia się zagadnienie parkowania w pobliżu miejsca zamieszkania. Każdy właściciel chciałby mieć swój pojazd możliwie jak najbliżej i mieć go „na oku”, gdyż jest to zbyt cenny nabytek, by narażać go na de wataście czy kradzież. Dziwię się, że problem zapewnienia odpowiedniej ilości miejsc do parkowania samochodów nie jest realizowany przy budowie nowych bloków i osiedli. Przecież wiadomo, ile przeciętnie rodzin przypada na jeden samochód. Sprawa ta jest nieomal idealnie rozwiązana na Osiedlu Kosmonautów, z wyjątkiem strony południowej, przy ulicy Serbskiej. (1224)

CZESŁAW GROT
Poznań

JEDNAK JEDNOKIERUNKOWO

W związku z listem pt. „Trze ba usprawnić” („Głos” z 9. VI) odnośnie ruchu kołowego na ulicy Słowackiego, Wydział Komunikacji Urzędu Miejskiego w Poznaniu wyjaśnia, że organizacja ruchu dla rejonu ulic pomiędzy Roosevelta — Dąbrowskiego — Polna — Zwierzyniecka, opracowana została przez Pracownię Inżynierii Ruchu Drogowego Zarządu Dróg i Mostów i pozytywnie uzgodniona przez właściwe komitety osiedlowe oraz Ekspozyturę Jeździec. Wprowadzone zmiany w organizacji ruchu miały na celu przede wszystkim uporządkowanie tego ruchu poprzez wprowadzenie ruchu jednokierunkowego na szeregu wąskich ulic, co pozwoliło z kolei na wygospodarowanie dużej ilości miejsc postojowych. Sprawa ulicy Słowackiego (odcinek od Kraszewskiego do Wawrzyniaka) omówiona została z przedstawicielami Wydziału Ruchu Drogowego Komendy Wojewódzkiej MO oraz Zarządu Dróg i Mostów. Wobec faktu, że na tym odcinku ulicy znajdują się dwie szkoły oraz przychodnie lekarskie, jak również parkuje duża liczba samochodów — postanowiono utrzymać ruch jednokierunkowy, gwarantujący większe bezpieczeństwo. (1000)

BOGDAN PUCEK
dyrektor wydziału

A W HANDLU NIC?

Mamy czas reform. Widzi-

my nareszcie, że nie oplaca się niczego marnować. Chcąc jednak sprzedać butelki w super samie w Poznaniu przy ul. Mylnej, traci się przeciętnie około 2 godzin w kolejce. Przyczyną — jedno wielkie pa smo „niemożności”: brak per sonelu, brak kontenerów, brak drobnych, brak miejsca; jest natomiast zniechęcenie jednej ekspedientki i klnących w ży we kamienie taki stan rzeczy klientów. Wszystko niby jest w porządku, tzn. do nikogo nie można się przyczepić, bo: personel na urlojach, skrzynki się przedwcześnie niszczą, itd.

Człowiek myślący kategorią mi ekonomii, zapewne woli butelkę wyrzucić na śmietnik bo ceni sobie czas. A wystar czyłoby po prostu zorganizować pracę w takich stois kach. Absolutnie 1 osoba nie może liczyć butelek, układając je w skrzynkach, skrzynki za wozić do magazynu i w międzyczasie latać po pawilonie szukając bilonu, wysłuchując przy tym niezadowolonych pretensji petentów. Są sklepy — to widać — gdzie sprzedaw czynie się nudzą. Modne, gdzie indziej przemieszczanie kadr jak widać nie trafilu dotych czas do handlu. (1203)

WIKTOR SOBZAK
Poznań

KOMU NIE ZALEŻY

Nawiązując do listu pt. „Ważność talonów” (w „Głosie” z 30. VI) w sprawie talonów za makulaturę, zastanawiam się czy Spółdzielnia Pracy „Surtmet” zależy w ogóle na zbiorze makulatury? Już od 2 mie sięcy zbiornica nr 1 przy ul. Krakowskiej jest nieczynna. Inne też są okresowo zamyka ne. Terminy otwarcia są bez przerwy z różnych powodów przesuwane i nigdy nie braku je pretekstu do zamykania drzwi. Czy ta wielka akcja (poprzez TV, radio i prasę) już się skończyła? Jak długo można chodzić i czekać? W końcu zrezygnujemy i makulatura powędruje znów na śmie tnik. Popieram też wniosek o przedłużenie ważności talo nów. (1212)

Z.B.
Poznań

BEZ KONTAKTU Z KLIENTAMI

Dotyczy listu w „Głosie Wiel kopolskim” z 16. VI pt. „Było to w „Eliksirze”. W nawiązaniu do uwagi (niegrzeczne potraktowanie klientki, pozostawienie zabrudzonego lodami krzesła), dotyczących Contact-Baru „Eliksir” — po przeprawieniu postępowania wyją śniażęcego Wojewódzka Spółdzielnia Ogrodniczo - Pszczelarska stwierdziła, iż winną powstałego incydentu jest pracownica baru ob. Hanna K. W stosunku do niej kierownik wspomnianej placówki za stosował następujące środki oddziaływania: — udzielił na gany z ostrzeżeniem, iż ponowne naruszenie dyscypliny pracy spowoduje rozwiązanie umowy o pracę, przenióz na inne stanowisko pracy (deserownia) gdzie nie ma kontaktu z konsumentami. (1024)

B. WALUŚKIEWICZ
zastępca dyrektora

NIE MA POTRZEBY

W odpowiedzi na list czytelnika pt. „Może na przedszkole?” („Głos” z 16. VI) Wydział Oświaty i Wychowania Urzędu Miejskiego w Poznaniu zawiadamia, że właścicielem świetlicy jest Polski Związek Ogrodów Działkowych, który oczekuje na przydział kredytów. Natomiast jeśli chodzi o przeznaczenie tego obiektu na przedszkole, wydział informuje, że w wymienionym przez czytelnika rejonie usytuowane są przedszkola nr: 16, 141 i 158, które w pełni zapewniają opiekę dzieciom w wieku przedszkolnym. Aktualnie w przedszkolu nr 158 przy ulicy Lechickiej dysponujemy wolnymi miejscami i nie ma potrzeby adaptowania dodatkowych obiektów. (1039)

MARIAN STRÓŻYK
wicekurator, i... ektor m. Poznania

Listy krótkie i rzeczowe mają większe szanse druku. Anonimów nie publikujemy. Za strzegamy prawo skracania ka respondencji. Adres: „Głos Wielkopolski”, skrytka pocztowa 1074, 60-958 Poznań.

Artykuł D. Ustinowa w „Prawdzie“

Odsunąć niebezpieczeństwo wojny jądrowej

(PAP) Prace drugiej specjalnej sesji rozbrojeniowej Zgromadzenia Ogólnego NZ przebiegały na tle radykalnego zaostreżenia się sytuacji międzynarodowej — stwierdza na łamach „Prawdy” członek Biura Politycznego KC KPZR, minister obrony ZSRR Dmitrij Ustinow w artykule pt. „Odsunąć niebezpieczeństwo wojny jądrowej”. Autor podkreśla, że agresywne koła imperialistyczne z USA na czele nadal nasilają wyścig zbrojeń, rozniecają niebezpieczne kryzysy i konflikty zbrojne w różnych rejonach świata i w sposób nieodpowiedzialny grożą użyciem broni jądrowej.

W obliczu wyzwania, jakie Waszyngton otwarcie rzuca krajom socjalistycznym i nowo wyzwolonym — stwierdza minister — zobowiązanie się przez Związek Radziecki, że nie użyje pierwszej broni jądrowej jest krokiem o wyjątkowej wadze. Gdyby inne państwa nuklearne podjęły tak jawne i wyraźne zobowiązanie, w praktyce byłoby to równoznaczne z zakazem stosowania broni jądrowej w ogóle.

Analizując doktrynę militarną USA, taka jaka formuła ją obecnie przywódcy administracji amerykańskiej D. Ustinow pisze, że sprowadza się ona do tego co następuje:

Po pierwsze Stany Zjednoczone pod względem wszystkich wskaźników w dziedzinie wojskowej powinny być mocarstwem nr 1. Koncepcja przewagi militarnej decyduje o treści wszystkich działań rządu amerykańskiego oraz wymagań, jakie USA stawiają swym sojusznikom. Przewaga ta jednoznacznie rozumiana jest jako zdolność wymierzenia ciosu Związkowi Radzieckiemu tam i wtedy — gdzie i kiedy Waszyngton uzna to za celowe, licząc na to, że uderzenie w USA zastoso- wane w odpowiedzi będzie pod względem siły mniejsze niż byłoby w innych warunkach.

Po wtóre, w imię osiągnięcia przewagi opracowane zo-

stały programy rozbudowy strategicznych sił ofensywnych, zbrojeń jądrowych i konwencjonalnych, zwiększenia potencjału militarnego USA — NATO w ogóle. Główne wysiłki koncentruje się na rozwijaniu strategicznych sił ofensywnych.

Po trzecie USA wciągają w orbitę swych przygotowań wojennych inne kraje w różnych rejonach świata, starają się tworzyć nowe bloki militarne. D. Ustinow zwraca uwagę, że trwa budowa nowych i rozbudowa już istniejących baz wojskowych wokół Związku Radzieckiego i innych krajów socjalistycznych. W coraz większym tempie w USA pracuje się nad systemami broni przydatnymi do prowadzenia działań wojennych w Kosmosie i w Kosmosie. W stadium realizacji wchodzi projekt stworzenia i rozmieszczenia broni rakietowej i laserowej w przestrzeni kosmicznej w tym broni z użyciem pojazdów kosmicznych o wielokrotnym zastosowaniu, należących do systemu „Shuttle”.

Po czwarte, z przedsięwzięciami wojskowymi ściśle wiążą się akcje polityczne i ekonomiczne, do nowej doktryny dostosowuje się propagandę oraz specjalne środki wymierzone przeciwko państwom socjalistycznym. Nie cofając się przed niczym, a nawet działając na niekorzyść własną i swych sojuszników, USA usiłują zorganizować handlową, kredytową i naukowo-techniczną wojnę przeciwko wspólnocie socjalistycznej — czytamy dalej w artykule. Oceniając strategię tzw. konfrontacji bezpośredniej, minister obrony ZSRR zwraca uwagę, że zebrane w niej zostały wszystkie skrajności po przednich dyrektyw typu „balansowania na krawędzi wojny” i co więcej, zostały one jeszcze bardziej zaostreżone. Strategia ta sankcjonuje najbardziej barbarzyńskie metody prowadzenia wojny. Specjalnie dla tej doktryny tworzy się jakościowo nowe systemy zbrojeń: międzykontynentalne rakiety balistyczne

„MX”, rakiety balistyczne na okrętach podwodnych „Trident-1” i „Trident-2”, bombowce „B-1b” oraz „Stealth” rakiety „Cruise” dużego zasięgu, binarna broń chemiczną, broń antysatelitarna wykorzystująca promieniowanie cząsteczkowe wysokiej energii i inne.

W Waszyngtonie i w stolicach krajów NATO powinni jasno zdawać sobie sprawę z tego — pisze Dmitrij Ustinow — że rezygnując z użycia pierwszej broni jądrowej Związek Radziecki odmawia prawa do tego również tym wszystkim, którzy noszą się z planami ataku nuklearnego licząc na to, że odnosi zwycięstwo w wojnie jądrowej.

Przechodząc do problemu rozbrojenia, D. Ustinow podkreślił — że brak należytego postępu w tej dziedzinie tłumaczy się głównie działaniami USA. Odnosi się wrażenie — czytamy w artykule — że USA nie zamierzają podjąć konstruktywnych kroków na rokowaniach w sprawie zbrojeń jądrowych średniego zasięgu. Nie wychodzą poza swą słynną „opcję zerowa”.

— Pragnę — pisze minister obrony ZSRR — wprowadzić jasność w tę sprawę: ZSRR nie pójdzie na jednostronne rozbrojenie. O ile Amerykanie nadal będą nalegać na to, aby w ramach rokowań nie były uwzględniane ich środki jądrowe na wysuniętych bazach oraz środki jądrowe Wielkiej Brytanii i Francji, będzie to utrudniało postęp.

W artykule podkreśla się, że ZSRR i pozostałe kraje Układu Warszawskiego w każdej chwili są gotowe podpisać w Wiedniu porozumienie o obniżeniu poziomów sił zbrojnych i zbrojeń stron w Europie środkowej. ZSRR — konkluduje autor — opowiada się za rokowaniami z USA we wszystkich kluczowych problemach związanych z ograniczeniem wyścigu zbrojeń. Radzieckie siły zbrojne są i będą niezawodnym obrońcą pokojowej twórczej pracy ludzi radzieckich oraz wielkiej zdobyczy socjalizmu i pokoju.

Nikaragua

Przedłużenie stanu wyjątkowego

(PAP) Rząd rewolucyjny Nikaragui przedłużył w poniedziałek stan wyjątkowy wprowadzony w połowie marca br. w związku z istnieniem zagrożenia kraju agresją. W ogłoszonym w Managui dekreście podkreśla się, że na całym terytorium Nikaragui trwa działalność „kontrewolucyjna”, a jednocześnie notuje się „wiele działań kierowanych z zagranicy mających doprowadzić do destabilizacji kraju”. W niektórych rejonach przygranicznych ofiary w ludziach i straty materialne utrudniają odbudowę Nikaragui.

Rząd nikaraguański stwierdza, że tego rodzaju działalność „stanowi część planu Centralnej Agencji Wywiadowczej dotyczącego całego rejonu środkowoamerykańskiego”. Do daje się, że „zaangażowanie kół wojskowych z niektórych krajów graniczących z Nikaragui zwiększa napięcie w tym rejonie, jest to aluzja do militarnej interwencji Hondurasu w Salwadore.”

Względny spokój w Bejrucie

Dokonczenie ze str. 1

czyków z Bejrutu kończy się i armia izraelska musi sama zapewnić tę ewakuację.

Z doniesień agencji wynika, że negocjacje w sprawie ewakuacji Palestyńczyków utknęły w martwym punkcie, ponieważ nie zdołano zgwarantować uchodźcom palestyńskim nowego miejsca pobytu. Zaden z krajów arabskich nie zgodził się dotychczas na przyjęcie Palestyńczyków na swym terytorium. Rząd syryjski wyraził jedynie zgodę na zainstalowanie się w tym kraju kierownictwa OWP, odmawiając wypuszczenia oddziałów palestyńskich. Projekt ewakuacji formacji zbrojnych OWP niepokoi zresztą cywilnych Palestyńczyków, osiadłych w Libanie, którzy obawiają się, że bez infrastruktury zbrojnej OWP utracą ochronę i mogą w przyszłości paść ofiarą represji w muzułmańsko-chrześcijańskim Libanie.

Przypuszcza się, że wyniki problemu zostanie omówiony między przedstawicielami rządu USA a ministrami spraw zagranicznych Syrii i Arabii Saudyjskiej, którzy mają w najbliższych dniach złożyć wizytę w Waszyngtonie.

Koła palestyńskie w Bejrucie podkreślają, że negocjacje prowadzone za pośrednictwem wysłannika Białego Domu Phila Habiba utknęły nie w winy OWP, która zgodziła się na ewakuację swych formacji bojowych z Bejrutu pod pewnymi warunkami. Mają one nadzieję, że w takiej sytuacji, Stany Zjednoczone będą wywierać na Izrael presję, aby powstrzymał się od decydującego szturm na Bejrut. Koła te uważają, że wszelka zwłoka działa na korzyść Palestyńczyków, którzy pragną zagwarantować sobie w miarę jak najkorzystniejsze rozwiązanie.

PAP

W Rzymie

Zeznania E. Moro

(PAP) W odbywającym się przed sądem rzymskim procesie terrorystów z „Czerwonych Brygad” — zabójców Aldo Moro odpowiadała w poniedziałek na pytania przewodniczącego sądu, Eleonora Moro, wdowa po zamordowanym w 1978 r. przewodniczącym włoskiej Partii Chrześcijańsko-Demokratycznej (DC). Pierwsze zeznania pani Moro potwierdziły pośrednio zarzut sformułowany przed tygodniem przez jednego z członków parlamentarnej „komisji Moro”, pisarza Leonardo Sciascia, według którego współodpowiedzialność za śmierć włoskiego przywódcy politycznego ponoszą funkcjonariusze ówczesnego rządu, mający z tytułu swych funkcji czuwać nad jego bezpieczeństwem.

Sport-Sport

Dzisiaj losowanie europejskich pucharów

Barcelona, Bayern i Tottenham potencjalnymi rywalami Lecha

Wśród zawodników, działaczy i kibiców piłkarskiego zespołu Lecha panuje nastrój podniecenia. Dzisiaj bowiem rozstrzygnie się z kim lechici grać będą w pierwszej rundzie europejskich rozgrywek o Puchar Zdobywców Pucharów. Wśród potencjalnych rywali Lecha są 34 zespoły o bardzo zróżnicowanej klasie. Są takie, w konfrontacji z którymi lechici nie mają szans na sukces; jest spora grupa klubów których pokonanie będzie bardzo trudne, ale jednak możliwe oraz takie, które Poznaniacy powinni wyeliminować.

W grupie klubów, których nie życzymy Lechowi za rywala w pierwszej rundzie, znajduje się przede wszystkim obrońca trofeum CF Barcelona w barwach której grać będą m.in. Argentyńczyk Maradona, Duńczyk Simonsen, zawodnik RFN Schuster a tak też reprezentanci Hiszpanii stoper Alesanco, Sanchez czy napastnik Quini. Bardzo silnym będzie również drugi hiszpański klub — Real Madryt, dysponujący takimi zawodnikami jak reprezentacyjny stoper RFN — Stielke, angielski piłkarz Cunningham oraz reprezentantami kraju: Camacho, Juanito, Santillana. Niezwykle silnym zespołem jest utytułowany Bayern Monachium, w barwach którego grają m. in. Rummenigge, Breitner, Dremmler, Augenthaler czy Niedermayer. Jednym z faworytów będzie również zdobywca pucharu aktualnego mistrza świata — Włoch — Inter Mediolan. W barwach tego klubu grają trzej zawodnicy, którzy wystąpili w finałowym meczu „Espana — 82” z RFN: Bergomi, Orioli i strzelec bramki Altobelli a opierają się na Marini, Baresi i reprezentant Austrii Prohaska. Do grona najsilniejszych zespołów zaliczyć trzeba również Tottenham Hotspur, któ-

ry wystąpi już prawdopodobnie bez argentyńczyka Ardilesa, ale z reprezentantami Anglii Ciemensem i Hoadem, Szwajcarami Arenbaldem i Irian aczykiem Hugonem, i ostatni z teoretycznie najsłabszych klubów — paryski Saint Germain. W jego składzie uwaj reprezentanci Francji: Kocneteau i Bathenay, Jugosłowianin Szurjak, Algierczyk Danieb i być może wspomniany już Argentyńczyk Ardiles, o którego pozyskanie stara się właśnie zdobywca Pucharu Francji.

Druga, najliczniejsza, grupa zespołów (16) to rywale, których wyeliminowanie będzie bardzo trudne, ale jednak możliwe. Do tego grona zaliczamy następujące kluby: Austria Wiedeń (Koncilia, Obermayer, Baumeister), Crvena zvezda Beograd (Krmpanic, Petrovic, Sesic), FC Akerden (McLeish, Miller, Strachan), Inter Bratislava (Jurkemik, Barmosz), Ujpest Dozsa Budapest (Csonka, Lőrincsik), Waterschei (Belgia), Lokomotiv Sofia, Panathinaikos Ateny, AZ 69 Alkmaar (Holandia), Dynamo Drezno, Sporting Braga (Portugalia), Baja Mare (Rumunia), FC Sion (Szwajcaria), IFK Goeteborg, Swenese City (Walia), Torpedo Moskwa.

I ostatnia grupa zespołów, w spotkaniu z którymi faworytami będą poznający piłkarze. Drużyn tych jest 12. Oto one: Dinamo Tirana (Albania), Apollon Limasol (Cypr), Boldklubben 893 (Dania), Limerick Utd. (Irlandia), Kuusysi PS (Finlandia), Coleraine FC (Irlandia Północna), Vestmannaeyar (Islandia), FC Balzers (Liechtenstein), RB Dillferdingen (Luksemburg), Sliema Wanderers (Malta), Lillestrom SK (Norwegia), Galatasarai Stambul (Turcja).

Dzisiaj dowiemy się, którą z tych drużyn ujrzymy na boisku przy ul. Bułgarskiej (wł)

Powitanie piłkarskiej reprezentacji Polski

Dokonczenie ze str. 1

przeżycia, jakie przez blisko miesiąc były udziałem nie tylko kibiców piłki nożnej, M. Rakowski podkreślił, że na sukces złożył się ogromny wysiłek zawodników i inteligentna koncepcja gry. Połączenie tych czynników daje owoc nie tylko w działalności sportowej i tym bardziej godne upowszechnienia są osiągnięcia polskiego zespołu. „Chciałbym, żebyśmy z waszego sukcesu wyciągnęli wnioski dla nas wszystkich” — stwierdził wicepremier Rakowski.

Podczas uroczystości odczytany został tekst depezy skierowanej do polskiej ekipy przez wicepremiera Jerzego Ozdowskiego: „Serdecznie gratuluje i dziękuje trenerom, drużynie, działaczom i wszystkim, którzy przyczynili się do zdobycia srebrnego medalu w piłkarskich mistrzostwach świata w 1982 r. Jesteśmy wszyscy dumni ze zwycięstwa, ducha i sportowej postawy na szczytach zawodników. Życzę dalszych wspaniałych sukcesów i rozślawiania polskiego sportu w świecie”.

Uchwałą Rady Państwa, Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski odznaczony został Grzegorz Lato, Krzyżami Kawalerskimi Orderu Odrodzenia Polski — Władysław Zmuda i Antoni Piech nieczek. Odznaczenia wręczył wicepremier Mieczysław Rakowski.

22 reprezentantów Polski na mistrzostwa świata otrzymało z rąk przewodniczącego GKKFIS Mariana Renke złote medale „Za wybitne osiągnięcia sportowe” — Grzegorz Lato (po raz czwarty), Andrzej

Buncol, Zbigniew Boniek, Włodzisław Smolarek, Włodzisław Ciołek, Tadeusz Dolny, Marek Dziuba, Marek Kuszt (po raz drugi), Andrzej Iwan, Jan Jabocha, Paweł Janas, Janek Kazimierski, Janusz Kupcewicz, Stefan Majewski, Waldemar Matysik, Józef Młynarczyk, Piotr Mowlik, Andrzej Palasz, Piotr Skrobowski, Andrzej Szarmach (po raz drugi), Roman Wójcicki, Władysław Zmuda (po raz drugi).

W imieniu odznaczonych podziękowali — kapitan reprezentacji Polski, Władysław Zmuda i trener Antoni Piech nieczek. A. Piech nieczek podkreślił, że sukces polskiej ekipy przyczynił się do ołbrzymiej pracy, konsekwencji i mądrości młodego polskiego zespołu. Przewodniczący GKKFIS, Marian Renke podkreślając wagę sportowego sukcesu naszej reprezentacji, stwierdził m.in., że ma on szerszy wydźwięk, przekraczający ramy sportu, ma wysoką rangę w życiu społecznym kraju. Jednocześnie zwrócił uwagę, że sukces ten trzeba wykorzystać dla rozwoju kultury fizycznej w kraju, przenosząc doświadczenia płynące z mistrzostw świata w 1982 r. na całe życie sportowe.

Piłkarze otrzymali także nagrody ufundowane przez zakłady pracy, m. in. Andrzej Buncol za najbardziej udany debiut na mistrzostwach świata otrzymał miniaturę węgla „Pucharu Świata” od kopalni „1 Maja” z Wodzisława Śląskiego, Zbigniew Boniek „Złota Ciżemka” od zakładów „Chemek”, a kilka nagród — Grzegorz Lato, za ponad 100 występów w reprezentacji Polski. (PAP)

Mija rok od IX Nadzwyczajnego Zjazdu PZPR (14-20 lipca 1981)

Gdyby dziś przeprowadzić wśród jego delegatów ankietę, jak wówczas wyobrażali sobie lipiec 1982 roku... Był to przecież zjazd wielkich nadziei — nie zaślepienia, nie taniego optymizmu, ale właśnie nadziei i ufności.

Kilka miesięcy burzliwej dyskusji wewnątrzpartyjnej wokół samego zwołania zjazdu i sporów o jego charakter przygotowań, poszukiwań i przewidywań zakończyło się głębokim przekształceniem samej partii i szerokim programem socjalistycznej odnowy kraju. Można było sądzić, że oto po sierpniowym tryumfie społecznego sprzeciwu zbliża się czas konstruktywnego tworzenia, wyprowadzenia gospodarki i państwa z kryzysu, porozumienia narodo- wego wokół socjalizmu oczyszczonego od odstępstw.

Sama partia, powracając do leninowskich zasad, podjęła trud odbudowy demokracji w centralizmie i umocnienia centralizmu w demokracji, rozpoczęła pracę nad zespalaniem swej więzi ze społeczeństwem z odzyskiwaniem własnej jednoznacznej tożsamości ideowej i politycznej. Socjalistyczne państwo zaczęło sięgać po demokratyczne reformy, rozbudowujące zakres obywatelskich swobód poszerzające społeczna bazy sprawowania władzy. Przygotowywana reforma gospodarcza miała zniszczyć zębnych kolein woluntaryzmu i demagogii socjalnej na twardej gruncie poszanowania obiektywnych praw i sprawię dliwego podziału owoców wspólnego wysiłku.

Takie wyniki partyjnego zjazdu, rysujące perspektywy

W rok po IX Nadzwyczajnym Zjeździe PZPR

Nie został zaniechany żaden z przyjętych kierunków

uporania się z biedą, odrodzenia ludzkiego zaufania do ustroju i do władzy, stały się dzwonem alarmowym dla orientacji politycznych i zorganizowanych sił, które od początku upatrywały w sierpniu — szansę wybuchu swego szanse — szansę kontrewolucyjnego odwrócenia biegu polskich losów. Był to sygnał do nasilenia dążeń konfrontacyjnych, działań zdecydowanych już opozycyjnych, burzenia wszystkich elementów społecznego ładu, do utopienia w morzu anarchii i bezprawia podstaw ustrojowych kraju.

W niepełne pół roku po zjeździe ratowanie bezpieczeństwa i spokoju wewnętrznego Polski wymagało zastosowania środków stanu wojennego, trzeba było w ostatniej chwili chwycić reke podniesioną do bratobójczej zbrodni.

Ta sama partia, która posądzana była przez niektórych o różne grzechy kapitulanta bez wahania choć ze ściśniętym sercem ponarła wszystkie decyzje Wojskowej Rady Ocalenia Narodowego, stała się jej politycznym i moralnym zapleczem. W imię ratowania kraju, oczywiście, ale także w imię ocalenia swego programu zjazdowego, swojej wielkiej dobrej nadziei z lipca 1981 roku.

I oto — wbrew pozorom lo

gice środków nadzwyczajnych wbrew nawalnym wrógiej propagandy z zagranicy, wbrew restrykcjom znacznej części kapitalistycznego świata, wbrew nie rezygnującemu podziemiu antysocjalistycznemu w kraju — IX Zjazd partii spełnia się. Nie został zaniechany żaden z przyjętych wówczas kierunków wyprowadzenia Polski z kryzysu, doskonalenia państwa reformowania gospodarki. Proste w swej wymowie i jakże trudne w realizacji hasło, że nie ma powrotu ani przed sierpień 1980, ani przed grudzień 1981, obrasta przecież materią życia, decyzjami władz, działalnością legislacyjną Sejmu, odbudową różnych instytucji, życia publicznego, zahamowaniem spadku produkcji przemysłowej.

Dziś, kiedy nie bez wielkich trudności politycznych i moralnych zaczyna torować sobie drogę w społeczeństwie nowy ruch odrodzenia narodowego, pozyskiwać dla siebie środki dowidka, grupy i jednostki budzić postawy obywatelskie i chęć działania, pamiętać trzeba, że bez zjazdu partyjnego odrodzenia, odnalezienia szansy odrodzenia i porozumienia narodo- wego nie byłoby możliwe. Ta właśnie jedyna i nie zastąpiona szansą wpisze się w historię Polski IX Nadzwyczajny Zjazd PZPR. (KAR)

PAWEŁ JANKOWSKI

FABRYKA OBRABIAREK SPECJALNYCH „PONAR WIEPOFAMA”
w Poznaniu ul. Dąbrowskiego 81

ZATRUDNI

następujących pracowników

— w odlewni:

- TECHNOLOGA,
- NORMISTE,
- FORMIERY ręcznych,
- ZALEWACZY form piaskowych,
- RDZENIARZY,
- PRZERABIACZY mas formierskich,
- OCZYSZCZACZY odlewów,
- MODELARZY odlewniczych w drewnie,

również do przyuczenia w zawodach odlewniczych

— na wydziale obróbki mechanicznej i w narzędziowni
(z wykształceniem zawodowym lub technicznym)

- TECHNOLOGA,
- TOKARZY,
- SZLIFIERZY wałków i otworów,
- SZLIFIERZY ostrzarzy,
- WYDAWCÓW narzędzi,

— oraz na pozostałych wydziałach:

- MAGAZYNIEROW,
- SZATNIARKI (praca na I zmianie),
- WARTOWNIKÓW do straży przemysłowej,
- POKOJOWE w hotelu robotniczym,
- RECEPCJONISTKI w hotelu robotniczym,
- KSIĘGOWE, również do przyuczenia (wykształcenie średnie).

ZAKŁAD POSIADA:

hotel robotniczy (dla pracowników zamieszkałych), stołówkę, własne ośrodki wczasowe i kolonijny.

Chętni do uzupełnienia wykształcenia mogą kontynuować naukę w Technikum Mechanicznym dla Dorosłych przy FOS „Ponar-Wiepofama”.

ZGŁOSZENIA PRZYJMUJE I UDZIELA INFORMACJI:
Dział Kadr i Szkolenia, tel. 408-51, wew. 1205.

1205-K1

FABRYKA ZESPOŁÓW NAPĘDOWYCH i CZĘŚCI ZAMIENNYCH „ZREMB”
w Poznaniu ul. Bałtycka nr 52

POSIADAJĄCA:

- dobre warunki placowe
- wieloletnie rynki zbytu
- pełne zabezpieczenie materiałowe

uzupełni zatrudnienie o następujących pracowników (wykwalifikowanych i do przyuczenia)

- ◆ TOKARZY,
- ◆ ŚLUSARZY MASZYNOWYCH,
- ◆ ŚLUSARZY REMONTOWYCH,
- ◆ WIERTACZY,
- ◆ ROBOTNIKÓW MAGAZYNOWYCH,
- ◆ SUWNICOWE,
- ◆ SPRZĄTACZKI WARSZTATOWE
- ◆ TECHNOLOGÓW,
- ◆ KSIĘGOWE,
- ◆ KONSTRUKTORA,
- ◆ ZAOPATRZENIOWCA.

OFERUJEMY DOBRE WARUNKI PRACY

— obiady abonamentowe oraz dowóz pracowników własnymi autobusami.

SZCZEGÓŁOWYCH INFORMACJI UDZIELA:

— Sekcja Kadr, telefon 754-51, wewn. 88 i 18.
2298-K1

PRZEDSIĘBIORSTWO ROBOT INSTALACYJNO MONTAŻOWYCH BUDOWNICTWA ROLNICZEGO w Poznaniu
ul. Strzeszyńska 46/50 zatrudni natychmiast:

- inżyniera branży sanitarnej. Warunki przyjęcia: wykształcenie wyższe, uprawnienia do pełnienia samodzielnych funkcji technicznych w budownictwie oraz 4-letni staż pracy na stanowiskach kierowniczych w bezpośredniej produkcji na budowie,
- monterów instalacji wodno-kanalizacyjnych,
- monterów instalacji centralnego ogrzewania,
- monterów instalacji termicznych,
- elektromonterów,
- spawaczy,
- pomocników monterów w wod.-kan.,
- pomocników monterów instalacji c.o.,
- pracowników fizycznych do przyuczenia w zawodzie: monter instalacji termicznych, monter wod.-kan., monter c.o. — do pracy w terenie na budowach w rejonie Pniew, Szamotuł, Obornik, Wągorz, Gniezno, Września, Konina oraz Poznania.

Zgłoszenia osobiste, pisemne i telefoniczne przyjmuje Dział Służb Pracowniczych Poznań, ul. Strzeszyńska 46/50 pokój 11, telefon 20-25-81 wewn. 39. Natomiast odnośnie zatrudnienia w rejonie Konina Oddział Przedsiębiorstwa w Koninie, ul. Kleczewska 41.
2254-K1

Samochody

Zamienię Fiata 850 „Specjal” na 126p — względnie sprzedam. Oferty 25448g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Sprzedam Warszawa 204 Edmund Olszewski, Krzywolini 63-006 Kretowo. 25453g

Silnik z osprzętem i inne podzespoły i akcesoria do samochodu Warszawa. Zuk wraz z dokumentami sprzedam. Poznań, ul. Rajska 10. 25452g

Sprzedam Fiata 126p rocznik 79 tel. 742-41 po godz. 17. 25553g

Lokale

Kupię mieszkanie własnościowe M-3 stare budownictwo. Oferty 25326g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Radom mieszkanie spółdzielcze 2-pokojowe (49 m²) zamienię na Poznań. Oferty 25286g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Kupię M2, M3. Oferty z ceną Biuro Ogłoszeń, 25554g

Wrocław M3 zamienię na równorzędne. Poznań. Oferty 25251g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

Spółdzielcze, 3-pokojowe kuchnia, łazienka, 50 m². Solacz zamienię na czteropokojowe. Poznań, Urbanowska 32 m. 9. 25482g

Własnościowe M-2 zamienię na M-3 spółdzielcze. Oferty 25405g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1. 25405g

Zamienię Fiata 126p nowego na mieszkanie własnościowe. Tel. 714-96, godz. 10-12. 25441g

Paniąka pracująca poszukuje pokoju, najchętniej przy starszej osobie. Tel. 33-31-23. 25517g

Zamienię 3,5 pokoju, kuchnia, korytarz, łazienka, telefon, stare budownictwo na 2 pokoje, kuchnia Grunwald, Jeżyce, Winogrody. Oferty 25270g Biuro Ogłoszeń, Skryta 1.

FIRMA ZAGRANICZNA

pilnie wydzierżawi

POMIESZCZENIA

200 — 800 m²

nadające się na produkcję chemiczną.

Konieczna siła, woda, kanalizacja Zgłoszenia pod tel. 454-51, 455-18. 2394-K1

PRACOWNICY POSZUKIWANI

PRZEDSIĘBIORSTWO EKSPORTU WEWNĘTRZNEGO „PEWEX” — zatrudni zaraz:

— **SPRZEDAWCĘ** ze znajomością sprzętu RTV.

Bliższych informacji w zakresie warunków pracy i płacy udziela Dział Spraw Pracowniczych (telefon 602-75) 2417-K1

Wielkopolskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich 60-462 w Poznaniu, ul. Szarych Szeregów 23

ZATRUDNI:

— Głównego Specjalistę d/s Przygotowania Produkcji

— Inspektora rozliczeń

NA BUDOWY W POZNANIU:

- dozorców
- kierowcę ciągnika
- robotników niewykwalifikowanych
- monterów instalacji wod.-kan. zewnętrznych w Poznaniu i Gnieźnie
- operatorów koparki i spycharki

NA BUDOWY W KONINIE I WOJEWÓDZTWIE KONIŃSKIM:

- kierownika budowy — robot
- majstrów budowy
- operatora spycharki
- monterów instalacji wod.-kan. zewnętrznych w Witkowie.

Szczegółowych informacji udziela Dział Zatrudnienia tel. 20-10-61 lub 20-00-81 wewn. 15-19. 2432-K1

Przedsiębiorstwo Zaopatrzenia Technicznego Budownictwa ZREMB O/Poznań w Poznaniu ul. Dziadoszańska 10

- PRZYJMIE do pracy zaraz n/wymienionych pracowników:
- specjalista d.s. handlowych
  - operator wózków akumulatorowych i spalinowych
  - pracownik d.s. gospodarczych
  - fakturzystki.

Zgłoszenia przyjmuje i informacji udziela Dział Kadr ul. Dziadoszańska 10 — Zegrze telefon 762-51, wew. 210. 2421-K1

Poznańskie Przedsiębiorstwo Robót Telekomunikacyjnych — Poznań, ul. Jawornicka 8

ZATRUDNI

— robotników przyuczonych i wykwalifikowanych w zakresie robót telekomunikacyjnych na terenie miasta i województwa poznańskiego.

Praca wykonywana jest w zespołach montażowych od 8—10 pracowników.

Pracownikom zatrudnionym poza miejscem stałego zamieszkania przedsiębiorstwo zapewnia bezpłatne zakwaterowanie.

Wynagrodzenie wg Układu Zbiorowego Pracy dla Budownictwa.

Zgłoszenia do pracy należy kierować do Działu Służb Pracowniczych — tel. 67-60-41 wewn. 10. 2427-K1

PRZEDSIĘBIORSTWO ZAGRANICZNE

ZLECIE

WYKONANIE ELEWACJI

tyńków wewnętrznych, robót wykończeniowych,

oraz ZATRUDNI

SPRZĄTACZKI tel. 144-981.

28232g

POZNANSKIE ZAKŁADY OPON SAMOCHODOWYCH „STOMIL”

ulica Starołęcka 18, 61-361 Poznań

OGŁASZAJĄ ZAPISY

do klas I

PRZYKŁADOWEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ

w zawodach:

- STEROWNICZY PROCESÓW CHEMICZNYCH,
- ŚLUSARZ - TOKARZ.

WARUNKI PRZYJĘCIA:

- wiek kandydata od 15 — 18 lat.
- ukończona szkoła podstawowa,
- dobry stan zdrowia.

UCZNIOM PRZYSŁUGUJE

ubranie robocze, posiłek regeneracyjny i wynagrodzenie.

ABSOLWENCI SĄ ZATRUDNIANI

na stanowiskach:

laborant, kontroler produkcji i kalandrysta konfekcjoner i wulkanizator opon i detek oraz ślusarz i tokarz.

CHĘTNYCH DO DALSZEJ NAUKI

kierujemy do Technikum Chemicznego dla Pracujących.

ZAMIEJSCOWYM

w uzasadnionych przypadkach przydzielamy miejsca w internacie.

INFORMACJI UDZIELA

I ZGŁOSZENIA PRZYJMUJE:

DZIAŁ KADR I SZKOLENIA.

biurowiec, pok. 2 i 3, tel. 787-511,

dojazd tramwajami linii nr 4, 13, 14, 19.

1208-K1

PRZEDSIĘBIORSTWO ROBOT INSTALACYJNO-MONTAŻOWYCH BUDOWNICTWA ROLNICZEGO w Poznaniu,

ul. Strzeszyńska 46/50 zatrudni natychmiast:

1. W Zakładzie Produkcji Pomocniczej w Bazie Przedsiębiorstwa Poznań, ul. Strzeszyńska 46/50:

- murarzy,
- spawaczy,
- ślusarzy,
- tokarzy,
- blacharzy ze specjalnością monter wentylacji.

2. W Warsztacie Remontowym w Przedmierowie, ul. Budowlanych 1:

- ślusarza-tokarza,
- mechanika samochodowego.

3. W Zarządzie Przedsiębiorstwa Poznań, ul. Strzeszyńska 46/50:

- gońca,
- absolwentki Techn. Ekonomicznego lub Liceum Ekonomicznego na wstępny staż pracy, po stażu pracy w Dziale Rachuby Płac i w Dziale Zaopatrzenia i Gospodarki Materiałowej.

Zgłoszenia osobiste, telefoniczne i pisemne przyjmuje: Dział Służb Pracowniczych Poznań, ul. Strzeszyńska 46/50, pokój 11, telefon 20-25-81, wewn. 39. 2253-K1

CHCESZ ZDOBYĆ CIEKAWY ZAWÓD?

Zespół Szkół Zawodowych im. Aleksandra Kowalskiego przy Fabryce Obrabiarek Specjalnych Ponar — Poznań „Wiepofama” ul. Floriana 3

PRZYJMUJE ZAPISY KANDYDATÓW

do klas pierwszych, na rok szkolny 1982/1983 do następujących szkół

I. Do Zasadniczej Szkoły Zawodowej
w zawodach: operator obrabiarek skrawających o specjalności: tokarz, frezer, szlifierz metali, wytaczarz, mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych.

Do ZSZ przyjmowani są bez egzaminów wstępnych chłopcy i dziewczęta. Nauka w szkole trwa 3 lata. Absolwenci szkoły mogą kontynuować naukę w 3-letnim Technikum Mechanicznym dla Pracujących.

II. Do Liceum Zawodowego
o specjalności: mechanik obróbki skrawaniem
Do Liceum przyjmowani są chłopcy i dziewczęta. Nauka w szkole trwa 4 lata.

Absolwenci otrzymują świadectwo ukończenia szkoły średniej i zawód mechanika obróbki skrawaniem, mogą również przystąpić do egzaminu dojrzałości.

III. Do Technikum Mechanicznego dla Pracujących
o specjalności: budowa maszyn obróbka skrawaniem.

UWAGA —

1. W Liceum Zawodowym i Technikum obowiązują egzaminy wstępne.

2. Wszyscy uczniowie szkół młodzieżowych mają możliwość uzyskania prawa jazdy kat. B.

Zapisy do wyżej wymienionych szkół przyjmuje i bliższych informacji udziela Sekretariat Zespołu Szkół Zawodowych codziennie w godz. od 8—13.30 (oprócz sobót), mieszczący się w budynku szkolnym przy ul. Floriana 3, telefon 463-32. 542-K1

KOMBINAT BUDOWLANY „POZNAŃ-CENTRUM” zatrudni zaraz na bardzo dobrych warunkach placowych pracowników w zawodach budowlanych, szczególnie:

- betoniarzy,
- zbrojarzy,
- izolatorów,
- murarzy,
- magazyniera,
- oraz pracowników bez zawodu celem przyuczenia do określonych prac.

Wynagrodzenie wg zasad przewidzianych w Układzie Zbiorowym Pracy dla Budownictwa oraz świadczenia wynikające z Karty Pracownika Budownictwa.

Ponadto dla zamiejscowych Kombinat zapewnia bezpłatne zakwaterowanie w hotelu pracowniczym.

Szczegółowych informacji udziela Dział Zatrudnienia ul. Strzelecka 2/6 — I piętro pok. 101, telefon 593-67 lub 222-081 wewn. 261 i 272. 2248-K1

Praca

Przyjmę szycie krojenie spodni chałupniczo Ofer ty 27891g Biuro Ogłoszeń Skryta 1

Przyjmę dwie panie umiejące szyc Os. Jagielońskie 2, Gadomski. 28545g

Malarzy na bardzo dobrych warunkach przyjmę, praca stała. Os. Piastowskie 54 m. 33 godz. 18 — 19.30. 28457g

Murarz, pomocnik potrębn. Tel. 67-93-37 godz. 17 — 19. 27725g

Sprzedaż

Butle gazowa 11 kg sprzedam Tel. 643-49 godz. 15 — 18. 28320g

Sprzedam kombajn Vistula z nowym silnikiem oraz odpowiadaczem Dąbce 32, gm. Rydzyna woj. leszczyńskie. 28113g

Sprzedam dachówkę nową holenderską e-sowa — większą ilość tylko poważne oferty 28305g Biuro Ogłoszeń. Skryta 1. 24475g

Dalmatyńczyki — szczeniata sprzedam. Grodziska 127. 28324g

Sprzedam bony PeKaO. Oferty 28182g Biuro Ogłoszeń. Skryta 1.

Ciągnik C-330 stan dobry — sprzedam. Stróżka 11, gmina Bobrowice, Ziełonogórskie. 2434-K2

Samochody

Z powodu wyjazdu sprzedam Volkswagena 1300. Tel. 207-312. 25508g

Sprzedam tanio w idealnym stanie Audi 100 GLA automatic, rocznik 1976 Poznań, Jugostowińska 54H m. 9. po godz. 18. 28273g

Zakład Auto-Chłodnica Zb. Felix Poznań, ul. Strzelecka 37 został przeniesiony do Swarzędza, ul. Przybylskiego 38 (Nowa Wieś) Zakład poleca swoje usługi w zakresie napraw i dorabiania rdz. ni do wszystkich typów chłodnic i nagrzewnic. 24475g

Sprzedam części do Zasta wy 750. Suchy Las ul. Szkolna 1 A. 25531g

Lokale

Młode małżeństwo z dzieckiem poszukuje samodzielnego mieszkania. Oferty 28543g Biuro Ogłoszeń. Skryta 1.

Młode małżeństwo, członkowie SM z półtorarocznym dzieckiem, poszukuje pokoju z umeblowaniem kuchni. Oferty 28404g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Centrum zamienie mieszkanie własnościowe 60 m² 2 pokoje, na kawalerkę lub 1 pokój. Oferty 28435g, Biuro Ogłoszeń. Skryta 1.

M-2 Osiedle Kopernika, 32 m² komfortowe wyposażenie, telefon zamienie na większe. Tel. 32-58-59. 28003g

Kupię mieszkanie dwa pokoje, kuchnia, centralne ogrzewanie, stare lub nowe budownictwo. Do II piętra. Oferty 28311g, Biuro Ogłoszeń. Skryta 1.

PRACOWNICY POSZUKIWANI
WIELKOPOLSKIE WYDAWNICTWO PRASOWE, ulica Grunwaldzka 19, pokój 14a — zatrudni natychmiast:

- referentów zaopatrzenia,
- referenta po technikum ekonomicznym,
- elektryka do konserwacji instalacji oświetlenia,
- dozorców,
- sprzątaczkę,
- gońca,
- robotnika gospodarczego,
- bufetową.

97-B

Poszukuję pomieszczenia na cichy warsztat w Poznaniu. Oferty 27111g Biuro Ogłoszeń. Skryta 1.

Różne

Układanie, cyklinowanie, lakierowanie, mozaiki, materiał posiadam. Kozłowski — Szamarzewskie 50 23 m. 7, godz. 16—19. 28275g

Nieruchomości

Sprzedam działkę budowlaną 700 m² w Przemierowie. Oferty z ceną 27551g Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Sprzedam dom piętrowy (wolne mieszkanie 79 m²), magazyn murowany 200 m² (Kalskie) Oferty 544p Biuro Ogłoszeń Skryta 1.

Aparaty słuchowe kieszonkowe i zauszne wykonuje, naprawia, (specjalizacja BOSCH), Pracownia Urzędzeń Fonicznych. 81-016 Gdynia, ul. Chylońska 238. Tel. 27-04-87. 2438-K2

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 12 lipca 1982 r. po długich i ciężkich cierpieniach zasnął w Bogu kończąc swe pracowite i pełne poświęcenia życie, nasz najukochańszy ojciec, brat, teść, dziadek, szwagier, wujek, przeżywszy lat 71 śp.

LEON KACZMAREK

emeryt ZNTK, inwalida wojenny uczestnik bitwy nad Bzurą 57 p.p. Armii Poznań.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek 15 bm. o godz. 15 na cmentarzu winiarskim przy ul. Wojciechowskiego

W smutku pogrążeni

synowie, synowe, wnuki i rodzina

Ul. Hibnera 16 m 1 dawniej: ul. św. Leonarda 14 m 5. 28431-g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 11 lipca 1982 r. odszedł od nas na zawsze, przeżywszy lat 58, po długich i ciężkich cierpieniach, nasz najdroższy brat, szwagier i wujek

EDWARD WALKOWSKI

Msza św. odbędzie się w czwartek, 15 bm. o godz. 15.00 w kościele parafialnym im. Marii, pogrzeb tego samego dnia o godz. 16.00 na cmentarzu w Krzyżownikach.

W smutku pogrążona

RODZINA

Poznań, Mrowińska 15. 28193g

† W dniu 12 lipca 1982 r. zmarła opatrzona Sakramentami św. nasza kochana matka, teściowa i babcia śp.

HELENA BETKOWIAK

z domu Józwiak

Pogrzeb odbędzie się w środę 14 bm. o godz. 15.30 na cmentarzu przy kościele św. Marcina w Swarzędzu.

O czym zawiadamia w smutku pogrążona

RODZINA

28456g

W dniu 8 lipca zmarł w wieku 50 lat, nasz długoletni pracownik

ZENON ZBĄSKI

Rodzinnie Zmarłego wyrazi serdecznego współczucia składają:

Zarząd, Rada Nadzorcza, pracownicy Gminnej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” w Czempiniu

1562-K2

Dnia 9 lipca 1982 r. zmarł długoletni i zasłużony pracownik naszego przedsiębiorstwa, instruktor praktycznej nauki zawodu — wychowawca młodzieży

SYLWESTER TOMASZEWSKI

Rodzinnie Zmarłego wyrazi szczerego współczucia składają:

Dyrekcja, pracownicy, uczniowie Poznańskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Przemysłowego nr 2 w Poznaniu

1565-K3

Dnia 11 lipca 1982 r. zmarł nasz były długoletni, ceniony pracownik, założyciel Spółdzielni

SYLWESTER BOROWICZ

emeryt

Pozostanie w naszej pamięci jako wspaniały człowiek oraz serdeczny i oddany kolega.

Rodzinnie Zmarłego wyrazi serdecznego współczucia składają:

Rada Spółdzielni, Zarząd i współpracownicy Zakładów Tworzyw Sztucznych i Gumi „Plastgum” w Poznaniu

1566-K3

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 12 lipca 1982 r. zasnęła nagle, namaszczone Olejami św. moja najukochańsza żona, mamusia, synowa, nasza nieoceniona siostra, szwagierka i ciocia, przeżywszy lat 44, śp.

KRYSTYNA ŁAZARZ

z domu Gryśka

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 19 bm. o godz. 10.30 na cmentarzu junikowskim.

Strapiłony

mąż z córką i rodziną

Poznań, ul. Sikorskiego 24 m. 3. 28475g

† Dnia 11 lipca 1982 r. zmarł mój kochany mąż ojciec, teść, dziadek, przeżywszy lat 70, śp.

FRANCISZEK PILARSKI

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 15 bm. o godz. 10.30 na cmentarzu w Łodzi k. Poznania.

W smutku pogrążona

RODZINA

Bedlewo, ul. Wiejska 65. 28444g

† W dniu 10 lipca 1982 r. zmarła, przeżywszy lat 88, nasza droga mama, teściowa, babcia, prababcia, śp.

KATARZYNA STYCZYŃSKA

z domu Pawelczyk

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 15 lipca br. o godz. 12.15 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążona

RODZINA

Poznań, Kniewskiego 27 m. 22, Sycowska 16 m. 1. 28201g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 10 lipca 1982 r. po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św. w wieku 52 lat, zmarł mój ukochany, najdroższy mąż, brat, szwagier i wujek, śp.

HENRYK NOWAK

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 15 lipca br. o godz. 13.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona

żona z rodziną

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Poznań, ul. Polna 14 m. 19. 28369g

Dnia 12 lipca 1982 r. odeszła od nas do wieczności, w wieku 33 lat, po bardzo długich i ciężkich cierpieniach

ś. † p.

JANINA JANISZEWSKA

z domu Zamrzycka

nasza najukochańsza mamusia, córka, siostra, ciocia, szwagierka.

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 15 bm. o godz. 15 w Łodzi koło Stęszewa

W smutku pogrążona

RODZINA

Poznań, Wawrzyniaka 16, Trzebaw. 28401g

† Z głębokim smutkiem zawiadamiamy, że dnia 12 lipca 1982 r. zakończył nagle swe pracowite, 67-letnie życie, nasz ukochany mąż, ojciec, teść i dziadek, śp.

STANISŁAW TALAREK

Pogrzeb odbędzie się w piątek, 16 bm o godzinie 10.30 na cmentarzu górczyńskim

Pogrążone w żał

żona, córka z mężem i dziećmi

Poznań, ul. Olszynka 8 m. 14, dawniej: ul. Jackowskiego 37 m. 12. 28422g

† Z głębokim bólem zawiadamiamy, że dnia 13 lipca 1982 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, w wieku 64 lat, opatrzony Sakramentami św., ukochany mąż, najtroskliwszy ojciec, teść i dziadek, śp.

AUGUSTYN KUBÓW

Msza św. odprawiona zostanie w czwartek, 15 bm. o godz. 14, po czym pogrzeb na cmentarzu parafialnym w Spławiu.

Pogrążeni w smutku

żona z rodziną i ks. Józef Kubów

Przeźmierowo, Składowa 25. 28535g

Wielebnym Księgom Parafii pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej, Kierownictwu Fabryki Pomocy Naukowych i Zrzeszenia Państwowych Gospodarstw Rolnych oraz Kierownictwu Przyjaciółom Kolegom. Znajomym i Sąsiadom za okazaną pomoc, życzliwość i serce w bolesnej dla nas chwili, za wieńce i kwiaty oraz udział w pożegnaniu mojego najdroższego i ukochanego męża i tatusia śp

TADEUSZA FORYSIAKA

NAJSERDECZNIEJSZE PODZIĘKOWANIE

składa

żona z synami

28251g

† Z głębokim żalem i smutkiem zawiadamiamy, że dnia 11 lipca 1982 r. namaszczone Olejami św. zakończył swe pracowite życie, pełne oddania i miłości dla najbliższych, przeżywszy lat 61, nasz ukochany mąż, tatus, teść i dziadek śp

STANISŁAW NIEMCZYK

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 15 bm. o godz. 9 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążona

RODZINA

28508g

Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 11 lipca 1982 r. w wieku 77 lat, zasnęła w Bogu po ciężkich cierpieniach nasza ukochana mama, siostra, teściowa, babcia, prababcia, szwagierka i ciocia

ś. † p.

KAZIMIERA WALCZAK

z domu Śniatecka

Pogrzeb odbędzie się w czwartek 15 lipca br. o godz. 9.45 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona

RODZINA

Poznań Staszica 4 m 12.

Autobus odjedzie sprzed domu żaloby o godz. 9.00 28326g

† Dnia 8 lipca 1982 r. zmarła nagle w wieku 38 lat, nasza ukochana córka, siostra, bratową i szwagierka, śp.

DANUTA MICHALAK

Msza św. odprawiona zostanie w czwartek, 15 bm. o godz. 15.00 w kościele w Spławiu, po czym pogrzeb na miejscowym cmentarzu.

W smutku pogrążona

RODZINA

Prosimy o nieskładanie kondolencji. 28322g

† Dnia 10 lipca 1982 r., przeżywszy 81 lat, odeszła od nas na zawsze, ukochana mama, teściowa, babcia i prababcia, namaszczone Olejami św., śp.

MARIA KACZMARSKA

z domu Michalska

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 15 bm. o godz. 13.00 na cmentarzu junikowskim.

W smutku pogrążona

RODZINA

Poznań, ul. Zupańskiego 9 m. 4. 28295g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że w dniu 12 lipca 1982 r. zmarła moja żona i matka, śp.

ZOFIA KARŁOWSKA

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 15 bm. o godz. 15.15 na cmentarzu junikowskim.

Mąż i córka

Poznań, ul. Głogowska 26a m. 4. 28529g

† Dnia 12 lipca 1982 r. zakończyła swe pracowite i pełne poświęcenia życie, nasza kochana mama, teściowa, babcia, prababcia, siostra, szwagierka, kuzynka i ciocia, opatrzona Sakramentami św., w 82 roku życia, śp.

TEODOZJA PTAK

z domu Szmania

W smutku pogrążających tych,

którzy ją kochali

Pogrzeb odbędzie się w piątek, 16 bm. o godzinie 9.45 na cmentarzu junikowskim.

Poznań, ul. Chłapowskiego 9 m. 5. 28372g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 11 lipca 1982 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św. w wieku 67 lat, ukochany mąż, ojciec, teść, szwagier, wujek, dziadzius i pradziadek, śp.

MAKSYMILIAN ICKOWIAK

emeryt PKP

Pogrzeb odbędzie się w piątek, 16 bm. o godzinie 11.30 na cmentarzu junikowskim.

W głębokim smutku pogrążona

żona i rodzina

Autobus odjedzie sprzed domu żaloby o godzinie 10. Poznań, ul. 28 Czerwca 1956 261 m. 7. 28518g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 12 lipca 1982 r. zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz najdroższy mąż, ojciec, teść i dziadek, przeżywszy lat 59, śp.

LUDWIK OWCZAREK

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 15 bm. o godz. 11.00 na cmentarzu górczyńskim Msza św. odprawiona zostanie w piątek, 16 bm. o godz. 7.30.

W smutku pogrążona

żona z rodziną

28490g

† Zawiadamiamy, że dnia 12 lipca 1982 r. zmarł w wieku 79 lat, nasz ojciec, śp.

WIKTOR KĘDZIERSKI

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 15 bm. o godz. 11.00 na cmentarzu Poznań-Miłostowo.

Rodzina Gołaskich i Kędzierskich

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

28434g

† Z głębokim żalem zawiadamiamy, że dnia 11 lipca 1982 r. odszedł od nas po ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., nasz najukochańszy mąż, ojciec, dziadek, przeżywszy lat 76, śp.

JÓZEF ZIELIŃSKI

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 15 bm. o godz. 13 na cmentarzu przy ul. Lutyckiej.

Koninские

Parking bywa miejscem festynu

Zarząd Wojewódzki TKKF w Koninie — wychodząc naprzeciw dzieciom, pozostającym na wakacje w mieście — będzie organizował różnego rodzaju zawody sportowe i rekreacyjne. W lipcu zaplanowano ich kilka. Pojutrze o godz. 16.30 na placu przy Szkole Podstawowej nr 2 odbędzie się turniej „dzikich drużyn”. I dalej: 20 bm. godz. 11 boisko Szkoły Podstawowej nr 6 — turniej w dwa ognie, 22 bm. godz. 16 parking ul. Wyżwolenia — festyn rekreacyjny „Lato 82”. 23 bm. godz. 11 boisko LO w Morzysławiu — grand-prix lekkoatletyki oraz gry i zabawy plenerowe. 28 bm. godz. 15 plac przy amfiteatrze — zawody w mini-golfa, 30 bm. godz. 11 plac przy Szkole Podstawowej nr 2 — zawody w palanta.

Udział w zawodach zgłaszać można tuż przed godziną rozpoczęcia imprezy. Obowiązuje wpisowe w wysokości 10 zł od osoby. Dla najlepszych przewidziano drobne upominki rzeczowe. dyplom (jan)

Piłskie

Życie na gorąco zapisane w kronikach

Ludzka pamięć bywa nie tylko zawodna, ale po prostu nie jest w stanie pomieścić wszystkich faktów. A przecież życie zakładów pracy, organizacji społecznych i kulturalnych oraz innych placówek bywa tak bogate iż szybko przybiera kształt niekiedy w kronikach. Jeśli oczywiście są one prowadzone. Nieraz można się z nich dowiedzieć wielu naprawdę interesujących faktów, toteż dobrze iż są w województwie piłskim ludzie, którzy nawet w tych trudnych czasach postanowili zachować dla naszych następców prawdę o współczesności.

W połowie lipca odbędzie się w Hucie Szkła w Ujściu kolejne spotkanie kronikarzy — ludzi, którzy w zakładach i instytucjach oraz organizacjach wzięli na swoje barki prowadzenie kronik. W ostatnich dwóch latach bywają oni osamotnieni w tej pracy, toteż obecnie z pomocą spieszą im między innymi Nadnotekcie Towarzystwo Społeczno-Kulturalne. Zdaniem prezesa — Mariana Dominiczaka kroniki są zwierciadłem życia zakładów i środowisk, zainteresowań ludzi i ich obyczajów, dlatego niepokój budzi zahamowanie różnych form kronikarstwa. Ba, na kłódki zamknięto tu i ówdzie zakładowe i regionalne izby tradycji i pamięci.

Obecnie trwają przygotowania do zorganizowania w Piłsku kilkudziesięciodzinne go studium dla kronikarzy, podczas którego będzie można poznać zasady prowadzenia zapisków. (bej)

Poznańskie

Podróżny musi być cierpliwy

Komunikacja, to — z czego zdają sobie sprawę zapewne nie tylko ludzie z tej branży — nie sam tabor, którym przewozi się pasażerów. To również cała jakby infrastruktura, podobna do uzbrojenia terenu, bez którego dom nie powstanie. Autobusy nie będą sprawne bez zaplecza od strony technicznej, trudno o odpowiednio dysponowane tabory bez zajezdni, podróżni nie mogą wypatrywać wozu pod gołym niebem.

Te wszystkie i podobne problemy nie ułatwiają życia przewoźnikom, są często powodem krytycznych ocen jego funkcjonowania. W Przedsiębiorstwie PKS w Poznaniu zdają sobie z tego sprawę. Podobnie jak i z tego, że wielu słabościami nie udaje się zaradzić, inne narastają. Jakże zatem one są?

Oto do niedawna Placówka Terenowa w Międzychodzie Oddziału PKS w Gorzowie obsługiwała swoim taborom wiele kursów w części województwa poznańskiego bezpośrednio sąsiadującej z Gorzowskiem. Po prostu bliżej jest z Międzychodu do Chrzypiska Wielkiego, Kwilcza czy Sieraka wa niż z Poznania i choćby z powodów ekonomicznych bardziej uzasadnione jest kursowanie na trasach w tym rejonie autobusów wspomnianej placówki niż oddziału poznańskiego. Niestety, na wielu liniach komunikacja została tam zawieszona lub ograniczona, bo gorzowski oddział wycofał się z ich obsługi. Też — oczywiście — ma problemy i dba przede wszystkim o interesy swojego województwa, ale jak swoją decyzją skomplikował komunikację setkom ludzi nie trzeba chyba udowadniać.

Niepokojąco też przedłuża się

Taka oto wiatka na przystanku w sąsiedztwie tartaku w Obrzycku (Poznańskie) może nie wzbudza zachwytu swoim wyglądem, ale na pewno spełnia swoją rolę, zapewniając podróżnym dach nad głową w czasie deszczu czy słońca. A poza tym — co bardzo istotne — wykonana została przez zalogę tartaku (z odpadów drzewnych), której teraz służy.

Fot. „Głos” — R. Królak

budowa zaplecza obsługiwo-naprawczego w Nowym Tomysku, gdzie od dawna mnóstwo zmartwień przysparza techniczny stan pojazdów. Po prostu nie ma ich gdzie konserwować, przeglądać, naprawiać, a nie ze wszystkim opłaca się jechać do Poznania. Dopiero za rok — jeśli nie już nie zakłóci rytmu budowy — gotowa ma być zajeżdźnia nowotomyska co po winno wówczas zaprocentować lepszą kondycję taboru, a więc i jakością usług przewoźowych. W kilku przynajmniej gminach tej części Poznańskiego.

Mieszkańcy różnych jego miejscowości dopominają się też stawiania wiat na przystan-

kach PKS tam, gdzie dotychczas nie zostały wzniesione. Liczba 623 wiat odbiega bowiem od potrzeb. Nawet jeśli policzyć te, które mają być wkrótce gotowe — w Ludowie, Podrzewiu i Sękowie na trasie E-8 (gmina Duszniki) oraz w Goźdlinie przy drodze z Poznania do Zielonej Góry (Wieli chowo). Tymczasem PKS nie otrzymuje od dłuższego czasu materiałów budowlanych z przydziałów rozdzielnika centralnego, a gminne spółdzielnie odmawiają także sprzedaży. Nie pozostaje zatem nic innego, jak oczekiwać, że remontem i ewentualnie budową wiat zajmą się zainteresowane tym urzędy administracji, zakłady pracy i szkoły. Tyle tylko, że one również nie mają budżetów albo mają na inne, pilniejsze zadania.

I wreszcie problem taboru. Wystarczy jedno porównanie: zapowiedziane na bieżący rok dostawy nowych wozów dla oddziału PKS w Gnieźnie i Póznaniu obejmują 45 „Autosonów”, tymczasem do kasacji trzeba będzie łącznie przeczyszczyć 43 pojazdy (m. in. „Jelcze”) i 8 przyczep autobusowych, przez co zmniejszy się w odczuwalny sposób wskaźnik „pojemności” taboru. Wszystkie bowiem autobusy obu oddziałów będą mogły pomieścić — po wspomnianych nabytkach i ubytkach — o około 300 osób mniej niż w roku ubiegłym.

Jeśli do tego dodać różne niedostatki zaopatrzenia w części zamienne, ogumienie, akumulatory, oleje — jawi się obraz skomplikowanej sytuacji w komunikacji autobusowej PKS w Poznaniu. Tak dla przewoźnika, jak i podróżnych. (bop)

Leszczyńskie

Śpiewy, zabawy i emocje przy harcerskich ogniskach

W najbardziej atrakcyjnych zakątkach Leszczyńskiego zapłonęły już ogniska, inaugurujące tegoroczną akcję obozową harcerzy. Jeszcze do niedawna prognozy były nieciekawe. Wiadomo — znacznie wzrosły koszty utrzymania, a harcerska brać zawsze miała kłopoty ze zgromadzeniem funduszy na zorganizowanie obozów. Pieniądże jednak w końcu się znalazły, choć — niestety — kilkanaście zakładów odmówiło zrehabilitowania części kosztów pobytu dzieci pracowników na harcerskich obozach.

Z początkiem lipca wyjechało na obozy 1060 harcerzy i ruchów. 520 wypoczywa w Leszczyńsku, zaś pozostali rozbili namioty w województwach: gdańskim, poznańskim, szczecińskim i gorzowskim. W Leszczyńsku przebywają także harcerze z innych regionów, m.in. z Legnickiego, Wrocławskiego i Kaliskiego. Najbardziej upodobano sobie rejon Lglnia, Zaborowca i Wygnaficy. Tam właśnie rozbiło największe zgromadzenia obozowe.

Harcerskie lato przebiega w tym roku pod hasłem: wypoczynek, wychowanie i praca. Dlatego też w wielu miejscowościach harcerze pozostawiają po sobie trwały ślad, służący z pożytkiem stałym mieszkańcom. Słabiej natomiast

niż oczekiwano rozwija się Nieobozowa Akcja Letnia. Po wodem — niewielka liczba uczestników. Na przykład hufce ZHP w Lesznie i Gostyniu — razem ze spółdzielniami mieszkaniowymi — przygotowały atrakcyjne programy letniego wypoczynku, ale nie można ich realizować wobec niewielkiej liczby dzieci. Czyżby rodzice uważali, że wakacje na ulicy, to bardziej atrakcyjne?

W innych hufcach jest nieco inaczej. W Osieczynie w Stacji NAL Hufca Krobia wypoczywa obecnie 40 dzieci. Na drugi z kolei 10-dniowy turnus wyjedzie tam niebawem 50-osobowa grupa. We Wschowie w tegorocznej akcji nieobozowej uczestniczyć będzie 400 harcerzy ze szkół podstawowych. Każdego tygodnia wyrusza stąd (pod opieką doświadczonych instruktorów) kilkunastoosobowa grupa, wyposażona w prowiant i sprzęt turystyczny, by na szlaku kulturowej wędrowki zdobywać harcerskie umiejętności.

O atrakcyjny wypoczynek swoich podopiecznych i gości z innych placówek wychowania specjalnego z Leszczyńskiego postarano się w ośrodku szkolno-wychowawczym we Wschowie. Zorganizowano biwaki, kolonie w Gorzowskim i obóz wędrowny po najbardziej malowniczych rejonach Bydgoskiego. (ar)

odpowiadamy

Marek Barański, Mosina — Brak bliższego adresu umożliwił nam, niestety, skontaktowanie się w celu przedyskutowania sprawy, i ewentualnego wykorzystania jej na łamach. (1173)

Bożena Nowak — Sprawa dotycząca programu telewizyjnego wobec tego słusznie będzie zwrócić uwagę także, a więc na adres W-wa ul. Woronicza 17, podając jednak swój adres (jeśli list nie ma zostać potraktowany jako anonim). (1176)

Table with 2 columns: LIPIEC 14 Środa, Bonawentury Marcelina. Słońce: 4.45-21.16

TEATR

NOWY — g. 11 „Klonowi bracia”

KINA

CHODZIEZ Noteć: „Maratonczyk” (USA), „Deszczowa pani” (NRD); GOSTYŃ: „Rys” (pol.); JAROCIN: „Teheran 43” (radz.), „King Kong” (USA); KEPNO: „Kobra” (jap.), „Old Surehand” (jug.); KŁODAWA: „Dom dla subtelnym” (bulg.); KALISZ Kosmos: „Czas Apokałipsy” (USA), „Old Surehand” (jug.); Oaza: „Zabójstwo chrześcijańskiego maklera” (USA), „W cieniu gilotyny” (czes.); Stylowe: „Szczęśliwy II” (USA), „Rocky” (USA); Syrena: „Zagubiony wśród ludzi” (radz.), „Wódz Indian Tecumseh” (NRD); LESZNO: „Hair” (USA); KROTOŚCZYŃ: „Zwolenie w rankowe” (USA), „Sięgniędozdzia na Dzikim Zachodzie” (rum.);

OBORNIKI: „Wyspy na Gólcie” (USA), „Zasady dominacji” (USA); PLESZEW: „Port lotniczy 77” (USA); PNIĘWY: „39 stopni” (ang.), „Przygodła arabska” (ang.); SZAMOTULY: „Superpotwór” (jap.), „Hair” (USA); ŚREM Klubowe: „Piraci XX wieku” (radz.), „Słonko: „Znachor” (pol.); ŚRODA: „Miłosne życie Budimira Trajkowicia” (jug.); RAWICZ: „Superpotwór” (jap.), „Bestia” (pol.); TRZCIANKA: „Śmiertelny posąg” (fr.); WALCZ WOK: „Nieposkromieni Haiduci” (węg.); WRONKI: „Pierwsza miłość” (wł.-fr.), „Charlie Brown i jego kompania” (USA);

RADIO

PROGRAM I — 7.40 Muzyka na dzień dobry; 8.15 Obserwacje; 8.30 Przegląd prasy; 8.45 Zolnierski kwadrans; 9. Lato z Radiem; 12.05 Prognoza pogody i z kraju i ze świata — mag. Infor. oraz przegląd prasy; 12.45 Rolniczy kwadrans; 13.10 Tu Radio Kierowców; 13.20 Muzyczne wycieczki; 13.30 Autorzy piosenek polskiej — E. Chorazuk; 13.55 Studio Relaks; 14.05 Propozycje do Listy Przebiegów; 14.30 Studio Festiwalowe

Oficjalnie otwarcie nowego szpitala w Pleszewie (Kaliskie)

przewidziane jest w przeddzień Święta Odrodzenia, ale w części jego pomieszczeń już od kilku miesięcy działają przychodnie specjalistyczne. Ich personel ma znacznie lepsze warunki niż w dotychczasowych pomieszczeniach.

Na własny szpital taki jak być powinien czekali pleszewianie długo, bo 20 lat z okładem. Sprawy jego budowy podniesiono jeszcze w roku 1956, gdy Pleszew stał się miastem powiatowym i wraz z awansem powstała konieczność posiadania należytej bazy administracyjnej i socjalnej. Plany budowy obiektu niezbędnego miastu i regionowi skończyły się jednak na wydzierżawieniu od Zgromadzenia Sióstr NMP części ich posesji, gdzie ulokowano Szpital Powiatowy. Ciasne pomieszczenia starano się wykończyć do maksimum, zwiększając z biegiem lat liczbę łóżek do stu. Nawet jednak zapleczenie niewiele pomogło.

Kaliskie

Z otwarciem szpitala nie czekano na przecięcie wstęgi

gdyż statystycznie przypadają w Pleszewskim na 10 000 mieszkańców ledwo 17 łóżek szpitalnych — dużo mniej od (tak nie najlepszego) wskaźnika ogólnopolskiego, wynoszącego 60 łóżek na 10 000 mieszkańców.

W przeładowanym do granic możliwości szpitalu utrzymanie należytych warunków sanitarnych było nie lada problemem. Tym bardziej, że kłopoty z wodą były na porządku dziennym. W tej sytuacji budowa obiektu stawała się zadaniem niecierpiącym zwłok. Pierwotny termin ukończenia przewidziano na 31 grudnia 1980 roku. Zgodnie jednak z wszelkimi prawidłowościami panującymi wtedy przy realizacji inwestycji do-

trzymać się go nie udało. Po wodów, dla których roboty się przewlekły, było mnóstwo. Jednym z nich jest też fakt, że projekt szpitala przez lata oczekiwania na realizację co nieco się „odleżał”. Dlatego w trakcie budowy zachodziła niejednokrotnie konieczność dokonywania przeróbek.

Wszystko co złe jest już za budowniczymi. Obiekt już stoi i służy mieszkańcom Pleszewa i okolic. Do 21 lipca zakończono zostana wszelkie (przewidziane jeszcze w niektórych częściach budynków) roboty wykonawcze i szpital będzie mógł przyjąć pierwszych pacjentów. Dysponować on będzie 272 łóżkami i zasadniczo obsługiwać będzie rejon by-

tego powiatu pleszewskiego. Ale z uwagi na przeciagającą się budowę szpitala w Kaliszu i nie najlepszy stan bazy szpitalnej w całym województwie trwają zabiegi o rozszerzenie jego rejonu działania na 4 sąsiednie gminy. Mimo otrzymania nowych pomieszczeń pleszewska służba zdrowia nie rezygnuje ze starych. Dzierżawione pomieszczenia, po wyremontowaniu będą nadal wykorzystywane.

Oddanie nowoczesnej placówki zrodziło problem zapewnienia mieszkań kadry lekarskiej, bez której przecież szpital nie mógłby pracować. Zna leż kilka mieszkań było w Pleszewie niemal równie trudno jak wybudować cały obiekt. W końcu jednak uporano się i z tą sprawą. Z pomocą spieszą PGR Taczanów odstępując miastu kilka mieszkań. Tak więc nowa placówka rozpoczyna swa działalność służbą odsuwając w przeszłość niedawne kłopoty i świadoma zadań jakie na nią spadają. (wan)

spełnienia; 21. Folk — muzyka wędzeglów i poetów; 21.30 Charles Baudelaire — Paryski spleen; 21.45 Godzina jazzu; 22.45 24 godziny w 10 minut i wiad. sportowe; 23. Zapraszamy do Trójki.

TELEWIZJA

PROGRAM I 9.00 — Teleferle: „Trzepak”, „Mie kuleczka” — film seryjny; 10.00 — „Jak wprowadzać reformę gospodarczą”; 10.10 — NURT — Spotkania klasowe — „Aktywizacja samowychowawcza — kierowanie sobą”; 10.45 — Losowanie Małego Lotka i Express Lotka; 17.00 — Dziennik; 17.30 — „Janosik” (2) — „Zbójnickie prawo” — film TP; 18.15 — „Na pieciolbii”; 18.30 — Włoczorynka; 19.00 — „Kosciuszkowy” — woj-skowy film dok.; 19.30 — Dziennik; 20.15 — Rolnicze rozmowy;

20.25 — „Kuzyn Pons” — franc. dramat obyczajowy (adaptacja powieści H. Balzaka); 22.05 — „Linia IX Zjazdu” cz. 3 „Bilans pierwszego roku”; 22.25 — Dziennik; 22.45 — Melodie na dobranoc;

PROGRAM II

16.55 — Język angielski — lekcja 17; 17.25 — Język angielski — lekcja 28; 18.00 — TELEWIZJA KRAKÓW NA ANTENIE „DWOJKI”; 18.05 — Antyczny świat prof. Kruczek; 18.35 — „Gdzie jest nasz dom” — reportaż o adopcji dzieci polskich za granicę; 19.00 — Teleskop; 19.30 — Dziennik; 20.00 — TELEWIZJA KATOWICE NA ANTENIE „DWOJKI”; 20.05 — „W górach rzeki poczęcie” — ballada o źródłach Wisły; 20.30 — „Tańce słowiańskie” — w wykonaniu duetu fortepianowego Michał Banasik i Andrzej Zubeck; 20.45 — „Dykcjonarz śląski — reportaż filmowy; 21.00 — Z cyklu „Debluty” — gra kwintet dety Akademii Muzycznej w Katowicach; 21.20 — „Czekaj do zmrzoku” — reportaż filmowy; 21.50 — Śpiewa Zespół „Tyko oni” — program folklorystyczny.